

MISTÄ sie olet pois?

Gos don leat eret?

MISTÄ sie olet pois?

Gos don leat eret?

R ROVANIEMI

JÄRJESTÄJÄ	Rovaniemen kaupunki, vapaa-ajan palvelut & Suomen Kotiseutuliitto
KOORDINAATTORIT	Kulttuurituottaja Roosa Nevala , puh. 040 6688574 Amanuenssi Tuija Alariesto , puh. 040 7341060
SÄHKÖPOSTI	kotiseutupaivat@rovaniemi.fi
NETTISIVUT	www.rovaniemi.fi/kotiseutupaivat
FACEBOOK	www.facebook.com/kotiseutupaivat
INSTAGRAM	@kotiseutuliitto , @kotiseutupaivat
MAKSUUN JA MAHDOLLISIIN PERUUTUKSIIN JA MUUTOKSIIN LIITTYVÄT KYSYMYKSET	sales@rovaniemicongresses.fi
VISUAALINEN ILME	Graafiset suunnittelijat Viivi Hyvärinen & Elli Noropirtti
TAITTO JA VISUAALISEN ILMEEN SOVELTAMINEN	Tuija Alariesto
PAINO	Grano Oy, määrä 1500 kpl

Esitteen tiedot koottu huhtikuussa 2022.
Muutokset mahdollisia.

Ajantasainen ohjelma löytyy nettisivuilta osoitteesta:
www.rovaniemi.fi/kotiseutupaivat

SISÄLLYS

TERVEHDYKSET..... 6

IHMISET TEKEVÄT KODIN

Valtakunnallisten kotiseutupäivien suojelija **JOHANNA IKÄVALKO**

Johtaja, Arktinen keskus, Lapin yliopisto

VAHVOISTA JUURISTA PONNISTAEN KOHTI TULEVAISUUTTA

Rovaniemen kaupunginjohtaja **ULLA-KIRSIKKA VAINIO**

ARKTISEN ALUEEN HISTORIAN JA NYKYHETKEN ÄÄRELLÄ

Suomen Kotiseutuliiton hallituksen puheenjohtaja **SAMPO SUIHKO**

ROVANIEMEN KOTISEUTUMUSEO

- ELÄVÄ JA OSALLISTAVA KOHTAAMISPAIKKA

Rovaniemen Kotiseutuyhdistys Totto ry:n puheenjohtaja **ESKO OIKARINEN**

ROVANIEMI - Arktinen pääkaupunki kaikille aisteille 13

”Mistä sie olet pois? - Gos don leat eret?”

Valtakunnalliset kotiseutupäivät Rovaniemellä 14

Ohjelmakalenteri 16

AVAJAISET - Arktikum pe 9.9. klo 1820

Tilausteoksen ensi-ilta: **TUMMAN LAINEEN RANNAT** - Korundi pe 9.9. klo 20

SEMINAARI - Korundi pe 9.9. klo 15 24

KESKUSTELUKAMMARIT - Perjantaina 9.9. ja lauantaina 10.9. 28

JUHLAGAALA - Lappia-talo la 10.9. klo 19 36 & KAIRA-klubi klo 22

RETKET - Lauantaina 10.9. ja sunnuntaina 11.9. 38

Sadonkorjuumarkkinat Pöykkölässä 56

Päivien messut 58

Näyttelyitä..... 59

Vaarat - Kolme videoinstallaatiota..... 60

Jutajaiset - Ohjelma 62

Suomen Kotiseutuliitto 65

ILMOITTAUTUMINEN JA HINNAT 66

MAJOITUKSET..... 68

Tapahtumapaikat & kartta..... 72

Kiitokset! 74

Kuva: Santeeri Happonen

IHMISET TEKEVÄT KODIN

Hämmennyn aina kun minulta kysytään: ”Mistä olet kotoisin?” Mitä siihen vastaa ihminen, joka tuntee, ettei juuria ole millään paikkakunnalla? Tai sellainen, joka tuntee olevansa kotonaan oikeastaan kaikkialla? Itse voisin vastata, ”Kaikkialta, enkä mistään”, mutta se ei ole oikein kysyjää kohtaan – eikä edes totta. Sukujuureni ja luonteeni ovat vahvasti rajantakaisessa Karjalassa, Antreassa. Siellä, Viipurin talousalueella oli aikanaan kaksikin Ikävalkolan kylää, nyt ei enää kumpaakaan. Minä olenkin pois sieltä missä minulle rakkaimmat ihmiseni ovat.

Rovaniemi on kautta aikain ollut risteyspaikka. Täällä Ounas- ja Kemijoki kohtaavat toisensa, ja niin tekevät myös ihmiset. Myös minä löysin risteys- ja pysähdyspaikkani täältä keväällä 2021. Rovaniemi on luonnon läheisyyttä sekä portti ainutlaatuiseen Lappiin ja sen tuhansiin taianomaisiin tarinoin. Vielä 1980-90-luvulla Rovaniemi oli minulle vain kulkureitti rautatieasemalta Särestöniemeen. Silloin en tiennyt, että myös Rovaniemellä on omat, tosin harmillisen huonosti tunnetut historialliset tarinansa, joihin kaupungin matkailumarkkinoinnin maskotiksi muodostunut Joulupukki ei juuri liity. Toivoisinkin Rovaniemen nykyistä vahvempaa profiloimista juuri seudun omien tarinoiden ja historioiden, täällä asuneiden ja ristenneiden ihmisten kautta.

Ihmiset tekevät kotipaikan. Siksi kysymykseen ”Mistä sie olet pois?” onkin hyvä esittää jatkokysymys ”Mitä toit tullessasi?”. Rovaniemelle asettuminen on ollut minulle helppoa, koska tänne ovat ihmiset tuoneet tullessaan minulle tärkeitä arvoja: aitoa ja kestävää luontosuhdetta, välitöntä ja ennakkoluulotonta suhtautumista uuteen. Tähän joukkoon lasken myös työnantajani, Lapin yliopiston Arktisen keskuksen. Saan työskennellä johtajana unelmieni työpaikassa, joka toimii tiiviissä yhteistyössä paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti ja tukee sitä, mitä toin tänne tullessani. Uskon, että tuomisinani voin mm. edistää alueen kestävä kehitystä, lisätä seudun tunnettuutta juuri sen omien tarinoiden kautta – ja olla yksi meistä, rovaniemeläisistä. Kaupungille ja koko Lapille toivon avaraa ajattelua ja kansainvälistä mieltä. Sillä tavoin kotiseutu pysyy vahvana myös kauas tulevaisuuteen.

KOTISEUTUPÄIVIEN SUOJELIJA **JOHANNA IKÄVALKO** Johtaja, Arktinen keskus, Lapin yliopisto

VAHVOISTA JUURISTA KOHTI TULEVAISUUTTA PONNISTAEN

Syyskuussa pääsemme juhlimaan Valtakunnallisia kotiseutupäiviä Lapin pääkaupungissa Rovaniemellä. Paljon on vettä virrannut Kemijoessa sen jälkeen, kun Kotiseutupäiviä viimeksi Rovaniemellä juhlittiin. Kuusikymmentä vuotta sitten, vuonna 1961 tuolloin tuoreella Rovaniemen kaupungilla oli kunnia olla kotiseutupäivien järjestäjä.

Rovaniemen kaupunki on vuosikymmenten saatossa kokenut monia muutoksia. Toisen maailman sodan jälkeen tuhasta jälleenrakennettu kaupunki tunnetaan nykypäivänä niin vireänä matkailukaupunkina, yliopistokaupunkina kuin tapahtumakaupunkina. Sen omaleimaiset kylät levittäytyvät laajalle, jopa yli 100 kilometrin päähän keskustasta. Olemmekin pinta-alaltaan Euroopan suurin kaupunki.

Kotiseutupäiville odotetaan osallistujia ympäri Suomen juhlimaan koko Lappia ja sen asukkaita. Päivien teemana on juuret ja kotiseutuidentiteetti: Tunnuslauseemme, kysymys ”Mistä sie olet pois?” paikantaa ihmisen ei pelkästään kotiseudulleen, mutta joskus myös sukuun ja perheeseen. Lause on sananmukainen käännös saamen kielestä ”Gos don leat eret?” Kysymyksellä on hahmoteltu ihmisen taustaa häneen tutustuttaessa.

Tämän siltoja rakentavan ja uteliaisuutta herättelevän kysymyksen myötä keräännymme kotiseutupäivien aikana yhdessä vaalimaan ja juhlistamaan kulttuuriperintöämme. Kerromme juuristamme lukuisten tarinoiden kautta, joiden äärelle pääsette niin retkillä, konserteissa kuin kohtaamisissa paikallisten kanssa.

Rovaniemen kotiseutupäivien tapahtumia järjestetään sekä laajan kaupungin keskustassa että myös sitä ympäröivissä kylissä. Kotiseutupäivien ohjelmasta löytyy varmasti jokaiselle sopivaa, kiinnostavaa ja yllättävääkin ohjelmaa. Toivotankin sydämestäni kaikki tervetulleiksi nauttimaan lappilaisesta vieraanvaraisuudesta.

ULLA-KIRSIKKA VAINIO Kaupunginjohtaja, Rovaniemen kaupunki

Kuva: Rovaniemen kaupunki

Kuva: Anna-Maija Halme

ARKTISEN ALUEEN HISTORIAN JA NYKYHETKEN ÄÄRELLÄ

Maamme arktisen alueen lähihistoria on aivan viime aikoina ollut vahvasti tapetilla. Ilmastomuutoksen vaikutukset etenkin pohjoisilla alueilla ovat herättäneet ihmiset kestävän kehityksen huomioimiseen. Lapin sota kiinnostaa nyt elokuvantekijöitä ja kirjailijoita. *Vaietut arktiset sodat* -ohjelma on sitonut kaiken ikäisiä ja taustaisia ihmisiä tiiviisti kotiv:n äärelle. Pohjoiseen kulttuuriin tutustumisen myötä myös saamelaista perinnettä ja kulttuuria arvostetaan yhä enemmän.

Kotiseututyö kulkee Rovaniemellä liittomme kanssa vahvasti käsi kädessä: arvot ja tavoitteet ovat yhtenevät. Saimme tästä jo valtuuston syyskokouksen yhteydessä hienoja kokemuksia ja yhteisiä oivalluksia: Totto ry:n ja Lapin liiton esittelyistä nousivat esiin kotiseututietoisuuden vahvistaminen, moniarvoisen kansallisen kulttuurin arvostus paikallisten piirteiden pohjalta, monimuotoinen kotiseutu- ja kulttuuriperintötyö, kotiseutuhengen tukeminen sekä vahva vaikuttaminen alueelliseen päätöksentekoon. Nähtävääkin Rovaniemellä riittää: päivien tapahtumapaikkoja ovat mm. Lappia-talo ja kaupunginkirjasto, kulttuuritalo Korundi ja museo ja tiedekeskus Arktikum ja komea kotiseutumuseo Pöykkölässä.

Tätä kirjoittaessani ajatus harhailee Ukrainaan, tulevaisuuteen ja turvallisuuteen/turvallisuuteen. Emme pääse näistä painajaisista eroon Kotiseutupäiviin mennessä – oli sota sitten loppunut tai ei. Ihmisten hätä on suuri. Kotiseutuliiitto yhtyi järjestönä maaliskuun alussa Europa Nostran kannanottoon ukrainalaisten ja eurooppalaisten arvojen puolesta ja vaati, että Venäjä vetää välittömästi joukkonsa pois Ukrainasta. Eurooppaa yhdistäviä perusarvoja ovat mm. demokratia, oikeusvaltioperiaate, pyrkimys rauhaan sekä ihmisoikeuksien ja kulttuuriperintömme kunnioittaminen. Juuri näistä asioista oli kyse myös 80 vuotta sitten, Lapissa ja Rovaniemellä. Yhdessä toimimisemme on nyt ja tulevaisuudessa yhä tärkeämpää – kotiseudun, kulttuurin ja yhteisten arvojen puolesta.

SAMPO SUIHKO Hallituksen puheenjohtaja, Suomen Kotiseutuliiitto

TERVETULOA ROVANIEMELLE!

Kuva: Arktikum

ROVANIEMEN KOTISEUTUMUSEO

- ELÄVÄ JA OSALLISTAVA KOHTAAMISPAIKKA

Hyvät kotiseutuväertit läheltä ja kaukaa, tervetuloa Valtakunnallisten Kotiseutupäivien 2022 aikana Rovaniemen kotiseutumuseolle viihtymään ja nauttimaan. Museon pihapiirissä järjestetään suuret Sadonkorjuumarkkinat, joilla ovat mukana laajan Rovaniemen kaupungin kylät omilla tuotteillaan. Kotiseutupäivien osallistujien lisäksi myös paikallisia ja lähiseudun asukkaita kutsutaan osallistumaan päivien ohjelmiin muun muassa Rovaniemen kotiseutumuseolla.

Rovaniemellä Pöykkölässä sijaitseva kotiseutumuseo on koko laajan kaupunkimme helmi, jossa kannattaa vierailla kotiseutupäivien aikaan Sadonkorjuumarkkinoilla.

Kotiseutuyhdistys Rovaniemen Totto ry on aktiivisesti ja pitkäjänteisesti kehittänyt museotoimintaansa. Totto ry pitää yllä myös Uulan Myllyä Sinetässä. Rovaniemen kaupunki palkitsi Totto ry:n vuoden 2021 kulttuuripalkinnolla.

"Yhdistyksen nimessä olevalla totto-sanalla on keskiajalla tarkoitettu merkkitulien viestintäjärjestelmää, jolla on varoitettu jokivarren asukkaita vihollisvaarasta. Totto-tulien muisto on nimissä, kuten Tottorakka Ounasvaaralla. Nykyään jonkun todella innostuneen sanotaan olevan liekeissä. Satoja vuosia sitten saatettiin olla "tottona" jostakin."

Lue lisää:
totto.fi

Kuva: Tuija Alariesto.

Totto ry tekee Rovaniemen keskustassa ja haja-asutusalueen kylissä aktiivisesti ja verkostoituen kestävästä kotiseutu- ja perinnetyötä, joka ylläpitää arktisen seudun kotiseututietoisuutta ja ylisukupolvista yhteisöllisyyttä. Yhdistys vahvistaa rovaniemeläistä identiteettiä tuomalla esiin kotiseuturakkauden ja perinteiden merkityksen ihmisten hyvinvoinnille.

Kemijoen rantamaisemassa sijaitseva kotiseutumuseo on perinteen ja kulttuurin osallistava elämys- ja kohtaamispaikka, joka tarjoaa menneisyyden lumoa arvokkaassa museomiljöössä. Koko vuodenkierron ajan museomiljöö on yleisötapahotumien lisäksi erityinen esittävän taiteen, näyttelyiden, kokousten, juhlien, työpajojen ja koulutusten pitopaikka. Kokemisen arvoisia ohjelmapalveluissa ovat pakkastalven, hankikantokevään, jäidenlähdon, keskiyön auringon, sadonkorjuun, ruskan värihoitoon, ensilumen ja joulukaamoksen perinteet.

Yhdistyksessä kehitetään toimintoja ja uudistetaan osaamista ottaen huomioon asiakas-kunnan muuttuminen. Haastetta riittää digitaalisuuden kehittämisessä, some-näkyvyydessä, markkinoinnissa ja houkuttavuuden ja saavutettavuuden parantamisessa.

Monien museokävijöiden omakohtaiset kokemukset menneisyyden elämäntavoista ja tietämys talonpoikaissäikakaudesta puuttuvat. Museo kokoelmineen ja QR-koodeineen haastaa vertailemaan entistä ja nykyistä elämäntapaa ja etsimään kestävästä kehityksen malleja. Asiakaiden kohtaamisessa on tärkeää pyrkiä tuottamaan heidän toiveitaan vastaava kohdekokemus, joka syntyy kotiseutumuseon omaleimaisen vetovoimaisuuden sekä palvelujen kulttuurisen aitouden ja vuorovaikutuksen avulla.

Rovaniemen keskustan alueella ja haja-asutusalueen kylissä rakennetaan kulttuurimatkailupolkuja, mikä tarkoittaa tuotteistettujen kotiseutu- ja perinnetyön palvelukokonaisuuksien sekä markkinoinnin kehittämistä. Palvelumuotoilu toteutetaan yhteistyössä korkeakoulujen ja oppilaitosten sekä kylätoimikuntien, maaseutuyritysten, matkailuyrittäjien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Kotiseutuyhdistys tekee parhaansa vieraittensa viihtymiseksi. Tapaamisiin kotiseutupäivillä!

ESKO OIKARINEN Puheenjohtaja, Kotiseutuyhdistys Rovaniemen Totto ry

ROVANIEMI ARKTINEN PÄÄKAUPUNKI KAIKILLE AISTEILLE

Rovaniemi on sekoitus pikkukaupungin ystävällisyyttä, rentoa tunnelmaa ja turvallista ympäristöä sekä inspiroivaa kansainvälisyyttä ja osaamista. Napapiirillä sijaitseva arktinen pääkaupunki on kiehtovan erilainen! Siinä missä koko Lappi, myös Rovaniemi asuinpaikkana mahdollistaa monitasoisen kosketuksen luontoon. Rovaniemen kunnan alue käsittää yli 8 000 neliökilometriä, mikä tekee siitä pinta-alaltaan EU:n suurimman kaupungin.

Kaupungilla on värikäs historia, jonka kerroksia tuodaan esiin monin tavoin. Historia ulottuu kivikaudelle aina 8 000 vuoden taakse. 1800-luvun puoliväliin saakka Rovaniemi oli vain joukko pieniä maalaiskylä, joiden harvalukuiset asukkaat ansaitsivat elantonsa maanviljelyllä ja karjanhoidolla. Maantieteellisesti keskeisen sijaintinsa ansiosta kuitenkin jo 1800-luvun lopussa Rovaniemestä kehittyi koko maakunnan liikenteen, hallinnon ja kaupan keskus. Ensimmäiset Rovaniemen markkinat järjestettiin jo vuonna 1881.

Nykyinen Rovaniemi on rakennettu käytännössä lähes tyhjästä. Toisen maailmansodan loputtua kaupunki oli raunioina ja jälleenrakennuksen myötä sille oli rakennettava myös uusi identiteetti. Jopa kriisin keskellä löytyi toivoa ja tahtoa rakentaa asiat uudelleen ja säilyttää ne tuleville sukupolville. Ripaus mustaa huumoria auttaa tänäkin päivänä selvittämään joskus mahdottoman tuntuiset esteet.

Pohjoisen taika vetää puoleensa vuodesta toiseen. Moni saapuu vetovoimaisten tarinoiden innoittamana tai aiemmasta vierailustaan inspiroituneena. Hyvien liikenneyhteyksien vuoksi Rovaniemi on vain tunnin matkan verran kauempana muusta maailmasta kuin Helsinki.

Kemijoen ja Ounasjoen yhtymäkohtaan kasvanut Rovaniemi kehittyi hyvää vauhtia ja kaupungin rooli on vahva koko arktisella alueella. Arktisen pääkaupungin brändi on syntynyt kansainvälisen yhteistyön ja vaikuttamisen, tutkimuksen ja koulutuksen sekä osaamisen kautta. Yliopistokaupunkina Rovaniemi tunnetaan myös luovuudesta ja laaja-alaisesta arktisesta muotoilusta. Se inspiroi asukkaitaan ja paikallista elinkeinoelämää löytämään ja luomaan uutta. Ja mikä parasta: arktisen pääkaupungin menestys ja vetovoima säteilevät hyvää koko Lappiin.

Rovaniemellä on yli 60 000 asukasta, ja se tarkoittaa juuri niin montaa erilaista näkökulmaa, mielipidettä ja vinkkiä kaupunkiin. Tervetuloa vieraaksemme!

"MISTÄ SIE OLET POIS? - GOS DON LEAT ERET?"

VALTAKUNNALLISET KOTISEUTUPÄIVÄT ROVANIEMELLÄ 9.–11.9.2022

Rovaniemellä juhlietaan Valtakunnallisia kotiseutupäiviä Rovaniemi-viikon yhteydessä perjantaita sunnuntaihin 9.—11. syyskuuta. Tuolloin koko laaja kaupunki juhlii juuriaan, moninaista kulttuuriaan, historiaansa ja asukkaitaan. Päivien teemana ovat juuret ja kotiseutuidentiteetti: **"Mistä sie olet pois?"**-kysymys paikantaa ihmisen ei pelkästään kotiseudulle, mutta joskus myös sukuun ja perheeseen. Lause on sananmukainen käännös saamen kielestä **"Gos don leat eret?"** Tällä kysymyksellä on hahmoteltu mm. ihmisen taustaa häneen tutustuttaessa. Valtakunnalliset kotiseutupäivät ovat myös osa Rovaniemi-viikkoa, jota juhlietaan 5.–11.9.2022.

Valtakunnalliset kotiseutupäivät on Suomen Kotiseutuliiton vuoden päätapahtuma. Ensimmäiset kotiseutupäivät järjestettiin vuonna 1949, ja siitä lähtien niitä on vietetty vuosittain eri paikkakunnilla. Rovaniemellä päivät on järjestetty viimeksi vuonna 1961 tuolloin tuoreessa kaupungissa.

Tapahtumia eri puolilla Rovaniemeä

Rovaniemellä kotiseutupäivien tapahtumia järjestetään sekä laajan kaupungin keskustassa että ympäröivissä kylissä. Luvassa on tuttuun tapaan asiantuntijaseminaari, kiinnostavia ja ajankohtaisia keskustelukammareita eri aiheista, retkiä eri teemoilla ja upea gaalailta.

Päivien tapahtumapaikoiksi ovat valikoituneet Rovaniemen kulttuurikohteiden helmet, eli kävijät pääsevät nauttimaan myös arkkitehtonisesti hienoista nähtävyyksistä. Avajaiset ovat perjantaina illalla Arktikumissa, jossa avataan samalla myös Lapin maakuntamuseon erikoisnäyttely 1800-luvun alun kapioarkuista ja niiden tarinoista. Korundissa inspiroidutaan ja keskustellaan perjantaina myös seminaarissa ja päivien ensimmäisissä keskustelukammareissa. Perjantai-iltana Korundi-salissa nähdään varta vasten päiville suunniteltu kansantanssi- ja musiikkiryhmä Siepakoiden monitaiteinen esitys yhteistyössä Jutajaisten kanssa.

Lauantaina nautitaan retkistä ja konserteista. Päivä huipentuu Lappia-talolla järjestettävään gaalailtaan, jonka jälkeen on vielä tarjolla Kaira-klubi. Sunnuntaina on mahdollisuus vielä osallistua juhla- ja juhla- ja palvelukseen ja tehdä vaikkapa kierros museoissa ja näyttelyissä,

joihin on vapaa pääsy. Rovaniemen kotiseutumuseolla Pöykkölässä muutaman kilometrin päässä keskustasta järjestetään värikkäät, paikallisten antimien täyteiset Sadonkorjuumarkkinat, ja lisäksi eri puolilla kaupunkia ja kyliä pääset nauttimaan monipuolisista esittävän taiteen tapahtumista.

Retkiä lähelle ja kauas

Retkillä kotiseutupäivien vieraat pääsevät valintansa mukaan kuulemaan mm. lapinlehmän ja sen maidosta jäätelöä valmistavan Arctic Ice Cream Factoryn tarinaa Louelle tai tutustumaan porotilan elämään Sierijärvelle. Päivän mittaisella taiteilijakotiretkellä pääset tutustumaan upeaan Särestöniemi-museoon ja Palsan Getsemaneen Kittilässä. Kaunokirjallisuudesta ja musiikista kiinnostuneet voivat heittäytyä myös omaleimaisille kierroksille kirjailija Tommi Liimatan tai laulaja Jaakko Laitisen matkaan. Asiantuntevat oppaat vievät meidät historiallisille kävelykierroksille ja tutustuttavat mm. toisen maailmansodan tuhoihin Rovaniemellä ja Pohjanhovin historiaan draaman keinoin. Pitkiä retkiä on neljä ja lyhyitä retkiä on yhteensä toistakymmentä, joista jokainen löytää varmasti mieleistä koettavaa.

Yhdessä tehden

On ollut hienoa huomata, että Valtakunnalliset kotiseutupäivät kiinnostavat täällä kaupungissa monia eri ihmisiä ja tahoja. Jo nyt teemme yhteistyötä mm. Totto ry:n, Rovaniemen matkailuoppaiden, Lapin yliopiston ja oppilaitosten, Rovaniemen seurakunnan, VisitRovaniemen, Rovaniemen kaupunginkirjaston, Lapin maakuntamuseon, Lapin liiton, Rovaniemen saamelaisyhdistys Mii ry:n, Taito Lappi ry:n ja monien taiteilijoiden, useiden kolmannen sektorin toimijoiden, yhdistysten ja yksittäisten ihmisten kanssa. Kutsummekin tätä laajaa yhteistyöverkostoaamme Kotiseutupäivien Väärteiksi eli hyväksi ystäviksi. Ja hyviä ystäviä tarvitaan aina!

Toivotamme kaikki lämpimästi tervetulleiksi nauttimaan päivien antimista!

Lisätietoja:

Rovaniemen kotiseutupäivien koordinaattorit

Kulttuurituottaja **ROOSA NEVALA**, puh. 040 6688574

Amanuenssi **TUIJA ALARIESTO**, puh. 040 734 1060

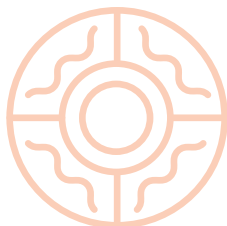
Sähköposti: kotiseutupaivat@rovaniemi.fi

OHJELMAKALENTERI

Katso ajantasaisin ohjelma: www.rovaniemi.fi/kotiseutupaivat

PERJANTAI 9.9.

klo 11	Ilmoittautuminen avautuu, Korundi (Lapinkävijäntie 4)
klo 12	Opastus Korundin näyttelyihin
klo 12.30	KESKUSTELUKAMMARIT KORUNDISSA
klo 12.30	Kammari 1) Kaupunkipaahimo - Kohtaamisia kaupungissa
klo 12.30	Kammari 2) Yhdessä tekemällä kestävä tulevaisuus
klo 12.30	Kammari 3) Lohen surma - Kemijoan lohen häviäminen ja sen seuraukset
klo 13.30	Kammari 4) Kyläriihi
klo 13	Lavataanssijumppa, esiintymässä Kunnan Pojat, Kauppatori (Lapinkävijäntie 7)
klo 15	MIELENI MAISEMISSA -seminaari , Korundi-sali
klo 18	JUURIMESSU Somosen luontokirkolla (Permantokoskentie, Oikarainen)
klo 18	AVAJAISET ARKTIKUMISSA (Pohjoisranta 4)
klo 17–19	Jutajaisten pelimannikurssi, ks. jutajaiset.nuorisoseurat.fi
klo 19	LYHYT RETKI 1: Sivutien kautta Jaakko Laitisen kanssa
klo 19	Kotiseutukino, Kansantalo Wiljami (Urheilukatu 1)
klo 20	Ensi-ilta KORUNDISSA: TUMMAN LAINEEN RANNAT - HUKUTETTujen KYLIEN TARINA Esittää: Siepakat / Yhteistyössä Rovaniemen kaupunki & Jutajaiset

LAUANTAI 10.9.

klo 8	Vuosikokouksen valtakirjojen tarkistus alkaa, Arktikum (Pohjoisranta 4)
klo 10	Suomen Kotiseutuliiton vuosikokous, Arktikum (Pohjoisranta 4)
klo 12	Opastus Arktikumin näyttelyihin

klo 10–16 **SADONKORJUUMARKKINAT** Rovaniemen kotiseutumuseolla (Pöykköläntie 4)

klo 9–14	PITKÄ RETKI 1: Lapinlehmän tarina — Loue • Arctic Ice Cream Factory
klo 10–16	PITKÄ RETKI 2: Kittilän taiteilijakodit — Särestöniemi & Palsa
klo 10–14	PITKÄ RETKI 3: Kylien Rovaniemi — Sonka • Lehtojärvi • Sinettä
klo 12–16	PITKÄ RETKI 4: Luonto lähellä — Sieriporo • Tuulenpesä • Somosen luontokirkko
klo 10–12	LYHYT RETKI 2: Lapin leivän isän tarina — “Samperi” • Lapin metsämuseo
klo 12–14	LYHYT RETKI 3: Pyöräilykierros Nätti-Jussin hengessä
klo 13–15	LYHYT RETKI 4: Arkkitehtuurikävely — Aalto ja Salokangas & co.
klo 16–17.30	LYHYT RETKI 5: Tommi Liimatan Rollo

klo 13	KESKUSTELUKAMMARIT ARKTIKUMISSA
klo 13	Kammari 5) Mitä kuuluu kotiseutuarkistoille
klo 13	Kammari 6) Koettu koti - Ympäristön muutosten vaikutukset identiteettiin
klo 13	Kammari 7) Nykytaidetta pohjoisen juurista - Totta vai tarua?
klo 14	Kammari 8) Paikallismuseotoiminnan elävöittäminen
klo 13	KESKUSTELUKAMMARIT ROVANIEMEN KAUPUNGINKIRJASTOLLA (Jorma Eton tie 6)
klo 13	Kammari 9) Saamelaisuus pelissä
klo 14	Kammari 10) Rovaniemeläisen rock-musiikin historiaa

klo 11–14	Jutajaisten pelimannikurssi, ks. jutajaiset.nuorisoseurat.fi
klo 13–17	Lasten jutajaiset, Koskipuisto (Jäämerentie, Valdemarin ranta)
klo 17–22	KOSKIPUISTON KULTTUURIPIIKNIKKI (Jäämerentie, Valdemarin ranta)
klo 16.30	Jutajaisten tanssityöpaja, Saarenkylän nuorisoseuran talo, ks. jutajaiset.nuorisoseurat.fi
klo 15	Koko perheen elokuva, Kotiseutukino, Kansantalo Wiljami (Urheilukatu 1)
klo 18	Kotiseutukino, Kansantalo Wiljami (Urheilukatu 1)
klo 15	KORUNDI III - konsertti, Lapin sotilassoittokunta ja Laivaston soittokunta, Korundi
klo 18	Perinteinen kirjastorokki, Monitoritalo Monde (Pohjolankatu 8)

klo 19	JUHLAGAALA LAPPIA-TALOLLA , Tieva-sali
klo 22	KAIRA-KLUBI LAPPIA-TALOLLA , Kellariteatteri Saivo

SUNNUNTAI 11.9.

klo 10 Juhlajumalanpalvelus, Rovaniemen kirkko (messun jälkeen soppatykki pihalla)
klo 12.30 Diakonian 150-vuotisjuhla seurakuntakeskuksessa (Rauhankatu 70)

klo 10–16 **SADONKORJUUMARKKINAT** Rovaniemen kotiseutumuseolla (Pöykköläntie 4)

klo 10–16 **SAHANPERÄN SAVOTTA** - Koko perheen metsäaiheinen tapahtuma Pilkkeen ja Arktikumin pihapiirissä

klo 12–16 **KOSKIPUISTON KULTTUURIPKNIKKI** (Jäämerentie, Valdemarin ranta)

klo 17 Kotiseutukino, Kansantalo Wiljami (Urheilukatu 1)

klo 11 LYHYT RETKI 6: Legendaarinen Pohjanhovi -draamaopastus

klo 11 LYHYT RETKI 7: Rovaniemen julkiset veistokset kävelen

klo 15–18 LYHYT RETKI 8: Sodan jäljet — Piippuniemi & saksalaisten sotilaiden hautausmaa

Muutokset mahdollisia! Ajantasaisimman ohjelman löydät: www.rovaniemi.fi/kotiseutupaivat

KOSKIPUISTON KULTTUURIPKNIKKI LA 10.9. KLO 17-22 JA SU 12-16

Kaikille avoimessa tapahtumassa tarjolla värikäs ja kattava läpileikkaus paikalliskulttuuriin. Tapahtuman avaa lauantaina **Jaakko Laitinen & Väärä raha**, joka on musiikin ystäviä ja elämän rakastajia villitsevä Lapland-Balkan-orkesteri. Orkesterin musiikissa lyövät kättä monenlaiset elementit pääraaka-aineina Balkanin säpäkät rytmit ja vanha suomalainen iskelmä.

Kuva: Ilkka Arola

TIESITKÖ TÄMÄN ROVANIEMESTÄ!

Rovaniemi on pinta-alaltaan Euroopan suurin kaupunki (8 016,75 km²).

Rovaniemen läpi virtaava Kemijoki on Suomen pisin joki (550 km). Yhteensä Rovaniemellä on 1055 järveä ja useita suuria jokia koskineen.

Kaupungin ympäristössä on lähes 100 laavua kaikkien vapaasti käytettävissä.

Noin 63 000 asukkaan Rovaniemellä laiduntaa yhteensä noin 12 000 poroa! Koko Lapissa poroja on noin 200 000 eli enemmän kuin koko maakunnassa on asukkaita.

Myös Alvar Aallon suunnittelema Rovaniemen asemakaava on tehty poronsarven muotoon. Aallon nerokas visio kietoo Rovaniemen keskustan poron pään sisään, ja Keskuskenttä on oivasti eläimen silmä. Pohjoiseen, länteen ja etelään vievät tiet muodostavat sarvet.

Rovaniemellä on valtion mailla metsää lähes 500 000 hehtaaria ja tämä avaa todella mitavat mahdollisuudet monelle luontoharrastukselle. Rovaniemen kaupunkikin omistaa metsää noin 6000 hehtaaria.

Yhdysvaltain presidentin puoliso Eleanor Roosevelt matkusti vuonna 1950 Suomen Lappiin tutustumaan sodanjälkeiseen jälleenrakentamiseen. Tästä yllätysvierailusta lähti liikkeelle koko Rovaniemen matkailun menestyksellinen tarina, kun reilussa viikossa urakoitu Napapiirin Maja valmistui 11.6.1950 rouva Rooseveltin vierailun kunniaksi. Joulupukin Pajakylän ensimmäinen vetonaula oli syntynyt!

Rovaniemelle on rakennettu ennätysmäärä erilaisia, uniikkeja lasimajoituksia: niitä löytyy jo noin 250 kpl. Majoittua voi mm. lasi-igluissa, kelluvissa igluissa, luksuskäpylehmässä, Panoraama Hutseissa ja lasikattoisissa Komsioissa.

TERVETULOA VALTAKUNNALLISTEN KOTISEUTUPÄIVIEN AVAJAISIIN!

AIKA: Perjantai 9.9. klo 18

PAIKKA: Arktikum, Pohjoisranta 4

VALTAKUNNALLISTEN KOTISEUTUPÄIVIEN JA KAPION ARVOINEN ARKKU -NÄYTTELYN AVAJAISET

ARKTIKUM PE 9.9. KLO 18

Valtakunnalliset kotiseutupäivät avataan Rovaniemellä Arktikumissa yhdessä Lapin maakuntamuseon uuden Kapion arvoinen arkku -näyttelyn kanssa. Näyttely johdattaa vieraat pohjoisen naisten elämäntarinoihin. Tilaisuudessa kuullaan mm. kaupunginjohtaja **Ulla-Kirsikka Vainion** ja Lapin maakuntamuseon johtaja **Hanna Kyläniemen** avajaistervehdykset.

Avajaisten ohjelmassa nähdään näyttelyn teemaankin sopien vahvojen naisten esittävää taidetta. Teatteriohjaaja **Pieta Koskenniemi** tuo koettavaksi kotiseututeemaisesta kirjallisuudesta ammentavan Runoharmoni -performanssin yhteistyössä paikallisten tanssijoiden kanssa. **Meri Nikulan** (kuvassa alhaalla oikealla) Juuret-performanssi tutkailee juurien ominaisuuksia; joskus ne maadoittavat ja vahvistavat ja suojelevat elämää. Toisinaan tuntuvat raskailta ja rajoittavilta, menneisyyden tarinoihin vajonneina. Performanssissa käytetyt 'juuret' ovat taiteilijan äidin perintömetsästä kaadetuista männyistä karsittuja oksia. Avajaisten musiikista vastaa rovaniemeläinen kansanmusikko, säveltäjä ja pedagogi **Heidi Kenttälä** (kuvassa alhaalla vasemmalla), jonka sydän sykkii itämerensuomalaiselle laulukulttuurille, itkuvirsistä riimillisiin kansanlauluihin. Artisti nostaa ainutlaatuisella syvyydellä esille alueen rikasta perinnettä.

Kuva: Niina Alakörkkö

Kuva: Meri Nikula

KAPION ARVOINEN ARKKU

Wäkewien Waimojen tarinoita 200 vuoden takaa

Lapin maakuntamuseon tuottama erikoisnäyttely 10.9.2022–14.5.2023
AVAJAISSET 9.9. klo 18:00 Arktikumissa, Pohjoisranta 4

Peräpohjolassa Tervolan, Rovaniemen ja Kemijärven seudulla esiintyi oma uniikki koristemaalauksensa 1810–1830-luvuilla. Sen hienoimpia ilmentymiä olivat naisten kappioarkut, joiden ulkopuolet on koristeltu rehevillä sekä värikkäillä kasviaiheilla ja sisäkanteen on kirjoitettu omistajan nimi. Näitä Kemi- ja Ounasjokivarren arkkuja koristemaalauksineen ei ole aikaisemmin tutkittu.

Nykyään 200 vuotta myöhemmin arkkuja on säilynyt yllättävän paljon. Näyttelyssä on esillä 15 kappioarkkia museoiden kokoelmista ja yksityishenkilöiltä. Voit tutustua arkkuihin myös huonekaluina ja oppia lisää vanhoista alueen koristemaalauksista ja käsityötaidoista. Tämän lisäksi näyttelyssä pääsee tutustumaan arkkujen omistajiin, peräpohjalaisiin naisiin - wäkewiin waimoihin. Heidän elämänsä oli surun ja ilon kirjomaa, yllätyksellistä ja vaihderikasta. Kylät ja talot Kemi- ja Ounasjoen varressa olivat vilkkaassa yhteydessä muuhun maailmaan. Nämä lukolliset kauniit arkut kätkeyivät sisälleen värikkäitä ja ylellisiäkin vaatteita, muita tekstiileitä ja tärkeitä esineitä. Arkut kulkivat naisten mukana heidän muuttaessaan kotoaan piiaiksi tai emännäksi uuteen taloon. Kuoleman jälkeen yleensä vanhin tytär peri arkun ja jatkoi sen vaalimista tavaroidensa säilyttäjänä.

Lisätietoja:

Museonjohtaja **HANNA KYLÄNIEMI**, Lapin maakuntamuseo
hanna.kylaniemi@rovaniemi.fi
puh. 040 728 3362

PE 10.9. KLO 20 KORUNDI (Lapinkävijäntie 4)

TUMMAN LAINEEN RANNAT

– HUKUTETTUJEN KYLIEN TARINA

Esittäjä: Siepakat
Käsikirjoitus, ohjaus ja koreografia: Siina Toimela
Sävellys: Julius Sarajärvi

"Mutta luoja suuressa viisautessaan jätti ihmisille muistot, joita suurinkaan vesi ei voi hukuttaa, ei pyyhkiä pois. Muistot, jotka aikojen saatossa vain kirkastuvat." **-KATRI ALAKORVA, ALLASEVAKKO**

Tumman laineen rannat on allasevakoiden kertomuksiin perustuva kansantanssiteos luonnosta, kotiseudusta ja juurettomuudesta. Sodankylässä Lokan (1967) ja Porttipahdan (1970) tekojärvien alle jäi kaikkiaan 600 ihmisen kodit. Teos kertoo allasevakoiden aitoa tarinaa siitä, kuinka vesi valtasi kylät. Pakkomuutto aiheutti kauaskantoiset vaikutukset elämään ja elinkeinoihin. Luonto, jonka kanssa ihminen oli elänyt vuosisatojen ajan uhrattiin yhteisen hyvän vuoksi.

Esityksen liput kuuluvat Kotiseutupäivien osallistumispakettiin.

Mikäli lippuja jää, loput tulevat myyntiin 1.8.2022 alkaen Korundin lippukauppaan (20/25 €).

Lisätietoja: www.jutajaiset.nuorisoseurat.fi

VALTAKUNNALLISTEN KOTISEUTUPÄIVIEN MIELENI MAISEMISSA –SEMINAARI

KORUNDI PE 9.9. KLO 15–17

SEMINAARISSA KUULEMME AJANKOHTAISIA ALUSTUKSIA JA PUHEENVUOROJA
POHJOISILTA TUTKIJAILTA JA TAITEEN TEKIJÖILTÄ. KIINNOSTAVIEN PUHEIDEN
LOMASSA KUULEMME MUSIIKKIESITYKSIÄ PAIKALLISILTA MUUSIKOILTA.

SEMINAARI PIDETÄÄN KORUMAISEN KAUNIISSA KORUNDI-SALISSA.

Osoite: Lapinkävijäntie 4

Kuva: Petri Teppo

Rovaniemen historialliset markkinat äänimaisemana

FM, väitöskirjatutkija **MARKO NIEMELÄ**

Rovaniemen markkinat kuuluvat Rovaniemen kaupungin ja koko Lapin alueen keskeisimpiin historiallisiin tunnusmerkkeihin. Rovaniemen markkinat olivat vuosina 1881–1930 äänekäs juhlatapahtuma, jonka ääniympäristöön voidaan katsoa kuuluneen kaikki mahdolliset ääniä tuottavat elementit. Markkinoiden kulttuurisessa äänimaisemassa kuuluivat mm. posetiivit, gramofonit, radiot, karusellit, tanssit, helppoheikit ja sisäänheittäjät sekä eri kielet ja murteet. Voidaan sanoa, että markkinoiden äänimaisema loi hetkeksi varsin poikkeavan ääniympäristön muutoin hiljaiseen kirkonkylään.

Erikoiskirjastonhoitaja, FM **Marko Niemelä** on Lapin yliopiston kulttuurihistorian jatko-opiskelija, jonka historialliset äänimaisematutkimukset johdattelevat meidät noin sadan vuoden takaiseen elämänpiiriin.

Kuva: Kristiina Hoikka

Kotiseutuni matkakohteena?

Matkailun kulttuurintutkimuksen professori **SOILE VEIJOLA**

Paikka on osa ihmistä. Ihminen on osa paikkaa. Olemme maailmassa asumalla sitä. Myös monenmoiset kumppanilajimme eli muutkin eliölajit asuvat ja luovat samalla omaa ja toistensa elinympäristöä. Kotiseuduksi koettuihin paikkoihin liittyy aina myös erityisiä merkityksiä, joista kerromme mielellämme myös matkailijoille. Olemme tässä suhteessa vieraanvaraisia – ja kiinnostavia. Vastuullisesti matkailun muotoja ja määrää suunnittelemalla matkailupalveluita tulee pysyvä, toivottu vieras kulttuuri- ja luontoympäristöissä.

VTT, liikuntamatkailun dosentti **Soile Veijola** toimii Lapin yliopiston yhteiskuntatieteellisessä tiedekunnassa matkailun kulttuurintutkimuksen professorina ja kannustaa kaikkia ihmisiä pohtimaan matkailun antia ja arvoa kotiseudulleen ja samalla itselleen.

Kuva: Kaisa Sirén

Kuva: Joonas Berghäll

Sydänjuurilla Louejoen varrella

Elokuvaohjaaja **JOONAS BERGHÄLL**

Joonas Berghäll on viettänyt lapsuutensa kultaiset vuodet Kemissä. Sitten hän on kiertänyt dokumenttiohjaajan työnsä merkeissä maailmaa 20 vuotta, kuvaten elämänmakuisia dokumentteja noin kolmessakymmenessä eri maassa. Kolme vuotta sitten syntyi merkittävä päätös palata takaisin pohjoiseen. Koti löytyi edesmenneen äidin vanhasta kotitalosta Louejoen varresta ja samalla siirtyi myös elokuvatuotantoyhtiön päätoimipiste Helsingistä Rovaniemelle. Rovaniemeltä käsin tehdäänkin nyt maailmanluokan elokuvia. Berghäll kokee juurille palaamisen yhdeksi elämänsä tärkeimmistä ratkaisuista. Seminaaripuheenvuorossaan hän luo sydämelliseen tapaansa ikkunan omaan muutoksentäyteiseen matkaansa, kotiseudun merkitykseen ja sielunmaisemaan.

KESKUSTELUKAMMARIT

KORUNDI

PERJANTAI 9.9. KLO 12.30–14.45

KAMMARI 1

klo 12.30, 1 t 30 min - Korundin lämpiö

Kaupunkipaahtimo – Kohtaamisia kaupungissa

KAMMARI 2

klo 12.30, 1 t 30 min - Taidemuseon kirjasto

Yhdessä tekemällä kestävä tulevaisuus

KAMMARI 3

12.30, 45 min - Taidemuseon näyttelysali

Lohen surma - Kemijoen lohen häviäminen ja sen seuraukset

KAMMARI 4

13.30, 1 t 30 min - Taidemuseon näyttelysali

Kyläriihi

ARKTIKUM

LAUANTAI 10.9. KLO 13–15

KAMMARI 5

klo 13.00, 1 t 30 min - Aurora, Arktikum

Mitä kuuluu kotiseutuarkistoille?

KAMMARI 6

klo 13.00, 1 t - Polarium-sali, Arktikum

Koettu koti - Ympäristön muutosten vaikutukset identiteettiin

KAMMARI 7

klo 13.00, 45 min - Galleria Valo, Arktikum

Nykytaidetta pohjoisen juurista - Totta vai tarua?

KAMMARI 8

klo 14.00, 1 t - Galleria Valo, Arktikum

Paikallismuseotoiminnan elävöittäminen

ROVANIEMEN KAUPUNGINKIRJASTO **LAUANTAI 10.9. KLO 13–15**

KAMMARI 9

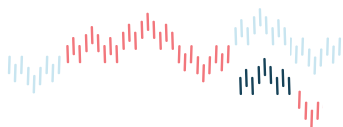
klo 13.00, 45 min. - Lappi-osasto

Saamelaisuus pelissä

KAMMARI 10

klo 14.00, 1 t - Musiikkikirjasto

Rovaniemeläisen rock-musiikin historiaa

Kuva: Korundi

Kulttuuritalo Korundi sijaitsee osoitteessa Lapinkävijäntie 5. Kulttuuritalo houkuttelee kävijöitä upeilla nykyaiteen kokoelmillaan ja monipuolisilla konserteilla.

John Storgårdsin johtama Lapin kamariorkesteri tunnetaan korkeasta tasosta ja ennakkoluulottomuudesta niin kotona kuin maailmalla. Korundista löytyykin upea kamarimusiikkisali, joka valmistui vuonna 2011.

Rovaniemen taidemuseon tarina sai alkunsa 17. lokakuuta 1986, kun Jenny ja Antti Wihurin rahasto lahjoitti taidekokoelmansa Rovaniemen kaupungille. Wihurin rahaston kokoelma on kasvanut vuosien saatossa noin 500 teoksesta 3500 teoksen kokoelmaksi ja on nyt yksi merkittävimmistä suomalaisen nykyaiteen kokoelmista. Korundin näyttelyt, konsertit ja muut tapahtumat houkuttelevat kulttuurin äärelle. Korundista löytyy myös upea ravintola, jossa voi nauttia mm. ravitsevan ja runsaan lounaan.

Korundissa järjestetään kotiseutupäivien keskustelukammareita, seminaari, esityksiä ja konsertteja. Korundi toimii myös päivien ilmoittautumispisteinä.

KESKUSTELUKAMMARIT – KORUNDI (Lapinkävijäntie 4)

Perjantai 9.9.2022 klo 12.30–14.15

KAMMARI 1

PE 9.9. KLO 12.30, 1 t 30 min – KORUNDIN LÄMPIÖ

Kaupunkipaahtimo – Kohtaamisia kaupungissa

Miten uudet asukkaat otetaan mukaan kaupunginosan yhteisöihin ja toimintaan? Miten kunnat, yhdistykset ja yhteisöt huomioivat muualta muuttavat ja toisaalta tulijat? Miten voimme edistää kaupunginosien sosiaalista ja kulttuurista kestävyyttä? Tule Kaupunkipaahtimoon kuulemaan, keskustelemaan ja jakamaan omat ideasi muidenkin käyttöön. Ohjelmassa on esimerkkialustuksia eri puolilta Suomea ja niiden pohjalta keskustelua ja ideointia. Keskustelukammarin toteuttaa Suomen Kotiseutuliiton kaupunkityön jaosto.

KAMMARI 2 PE 9.9. KLO 12.30, 1 t 30 min — TAIDEMUSEON KIRJASTO

Yhdessä tekemällä kestävä tulevaisuus

Kestävästä kotiseutu- ja kulttuuriperintötyöstä alustavat dosentti **Katriina Siivonen** Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskuksesta ja erityisasiantuntija **Antti Huntus** Taiteen edistämiskeskukselta. Lappi-sopimuksen esittelee Lapin liiton kehittämisspäällikkö **Satu Luiro**. Mukana on myös kestävä kotiseututyön työkirjan julkistus. Sen esittelee Kesälahti-Seuran puheenjohtaja **Pentti Ojajärvi**. Alustusten jälkeen jatketaan aiheen käsittelyä keskustelulla.

KAMMARI 3 PE 9.9. 12.30, 45 min — TAIDEMUSEON NÄYTELYSALI

Lohen surma - Kemijoen lohen häviäminen ja sen seuraukset

Mitä lohen ja villikalan pyynti merkitsevät ihmiselle. Millainen maailmankuva, elämänfilosofia ja mentaliteetti syntyvät, kun on joka päivä on valmiina lähtemään joelle. Ja jos joki on jäässä ja lohi kadonnut, miten tarinaperinne pitää yllä jokapäiväistä, tunnepitoista jokisuhdetta?

Tapani Niemi on lappilainen tiedetoimittaja, tietokirjailija ja kotiseutuperinteen kerääjä, jota kiinnostaa ihmisen ja luonnon vuoropuhelu. Niemen viisiosainen tunteita herättänyt Lohen surma -radiodokumentisarja palkittiin Vuoden 2022 tiedeviestintäpalkinnolla. Lohen surma -sarja löytyy YLE Areenasta.

KAMMARI 4 PE 9.9. 13.30, 1 t 30 min — TAIDEMUSEON NÄYTELYSALI

Kyläriihi

Rovaniemi on monimuotoinen kylien kaupunki. Kyläriihi-keskustelukammari nostaa sytytävien alustusten ja moniäänisen vuoropuhelun keinoin kylien kehittämisen esiin osana kotiseututyötä. Keskustelun tavoitteena on tuoda esiin kotiseututyön ja kylien kehittämisen näkökulmia, löytää synergioita eri toimijoiden välillä, vahvistaa verkostoja sekä inspiroitua ja innovoida kestävästi tuotettua toimintaa. Kammarissa kuullaan keskustelun herättäjinä esimerkkejä kylillä toteutetuista hankkeista eri puolilta Suomea. Paikalla keskustelemassa niin paikallisia kuin valtakunnallisia kylätoimijoita. Kamhari toteutetaan hybridinä ja sitä voi seurata myös livestriimin välityksellä. Kammarin järjestää Rovaniemen kylien kehittämissäätiö ja Rovaniemen kaupungin alueelliset palvelut.

Kuva: Arktikum

ARKTIKUM on museo ja tiedekeskus, josta löytyy myös ravintola, galleria ja ihastuttava museokauppa.

Lapin maakuntamuseo on lappilaisen kulttuurin, esihistorian, historian, rakennusperinteen ja luonnon asiantuntija. Lapin yliopiston Arktinen keskus puolestaan tekee kansainvälisesti arvostettua ja monitieteistä arktista tutkimusta. Arktisen keskuksen johtaja Johanna Ikävalko on myös Valtakunnallisten kotiseutupäivien suojelija.

Arktikumin monipuolisiin ja laajoihin näyttelyihin tutustumiseen kannattaa varata hyvin aikaa. Sekä museon että tiedekeskuksen perusnäyttelyissä on runsaasti nähtävää ja koettavaa.

Arktikumin keskustelukammareita järjestetään ravintolan vieressä olevassa Aurora-salissa ja sen lähetyvillä löytyvässä Galleria Valossa ja pitkän lasiputken päästä löytyvässä Polarium-salissa.

KESKUSTELUKAMMARIT - ARKTIKUM (Pohjoisranta 4)

Lauantai 10.9. klo 13–15

KAMMARI 5 KLO 13.00, 1 t 30 min — AURORA-SALI, ARKTIKUM

Mitä kuuluu kotiseutuarkistoille?

Tule kuulemaan ja keskustelemaan tuoreen kotiseutuarkistokeselvityksen tuloksista. Selvityksen raportin esittelee Kansallisarkisto Oulun johtaja **Vuokko Joki**. Suomen Kotiseutuliitosta on mukana kotiseutuarkistohankkeen koordinaattori **Liisa Saarinen**.

KAMMARI 6**KLO 13.00, 1 t — POLARIUM-SALI, ARKTIKUM****Koettu koti - Ympäristön muutosten vaikutukset identiteettiin**

Minkä koen kodikseni, kotiseudukseni? Ihmisen identiteettiin liittyvät muistot, joiden kautta hän hahmottaa maailmaa ja antaa tämänhetkisille kokemuksilleen merkityksiä. Pohjimmiltaan kyse on luomastamme vahvasta suhteesta ympäristöön; pikkuhiljaa paikka voi muodostaa ja muokata identiteettiämme ja vähitellen tulla osaksi sitä, keitä olemme. Elinympäristön ja rakennetun ympäristön nopea muutos puolestaan voi aiheuttaa ihmisissä negatiivisia hyvinvointivaikutuksia.

Professori, arkkitehti **Anu Soikkeli** Oulun yliopistosta alustaa aiheesta ja houkuttelee keskustelemaan paikan muutoksisesta ja paikan merkityksestä. Hän on tutkimuksessaan keskittynyt erityisesti pohjoisten kylien identiteettiin, paikan kokemukseen sekä paikallisyhteisöjen rooliin suunnittelussa ja ympäristön arvottamisessa.

Alla kuva Arktikumin Polarium-salista, missä tämä kammari järjestetään.

KAMMARI 7**KLO 13.00, 45 min — GALLERIA VALO, ARKTIKUM****Nykytaidetta pohjoisen juurista - Totta vai tarua?**

Nykytaide ja kansainvälisyys on usein nähty perinteen ja kotiseudun vastakohtina. Lapin yliopiston lanseeraamassa Arktisessa taiteessa on ajattelutapoja ravisteltu ja etsitty uudenlaista monijuurisuutta taiteen tekemiselle. Keskustelijoina Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan tutkija-taiteilijoita professori **Timo Jokelan** johdolla.

KAMMARI 8**KLO 14.00, 1 t — GALLERIA VALO, ARKTIKUM****Paikallismuseotoiminnan elävöittäminen**

Miten ja miksi paikallismuseotoiminnan pitää muuttua, askarruttaa Totto-aktiivieja. Asiakas-kunta on muuttumassa ja digitaalisuus haastaa. Museovieraille tulee pyrkiä tuottamaan heidän toiveitaan vastaava kohdekokemus museon omaleimaisen vetovoimaisuuden sekä palvelujen kulttuurisen aitouden ja vuorovaikutuksen avulla.

Totto ry:ssä houkutellaan kaikenikäisiä kotiseutu- ja perinnetyöhön harrastamaan ja taloilemaan. Ohjelmapalvelut-hankeessamme on kehitetty perinteen kahdeksan vuoden ajan tapahtumakokonaisuus, jossa mukana on useita laajan Rovaniemen kyliä omaleimaisine palveluineen. Kokemisen arvoisia ovat eri vuodenaikojen perinteet. Lapsiperhetapahtumat on suunnattu nuoremmille ikäryhmille. Niitä ovat pakkastalven laskiainen, hankikantokevään pilkit, keskiyön auringon juhannus, kesäajan lasten perinneleikit ja joulukaamoksen jouluvaellus. Lastenkirjailija Annikki Setälän satuhahmojen tarinoilla kutsutaan lapsiperheitä etsimään Myllytonttua lasten museopolulle.

Nuorille suositellaan kotiseutu- ja perinnetyötä hyvinvointia edistäväksi harrastukseksi. Heitä voisi kiinnostaa kuuluminen yhdistyksen nuorisosaakseen ja tarve tulla etsimään kestävä kehitystä perinteestä yhdessä Totto-aktiivien kanssa. Suomen Kotiseutuliiton hanketyön tuloksena syntynyt Mestarit & kisällit – sukupolvien välinen vuorovaikutuksen periaate on elävää elämää Rovaniemen kotiseutumuseolla.

Alustajina toimivat **Kerttu Oikarinen**, Kotiseutuyhdistys Rovaniemen Totto ry:n sihteeri ja Totto-aktiivi ja **Kristiina Lehtonen**, Ohjelmapalvelut- hankkeen hankepäällikkö.

KESKUSTELUKAMMARIT - ROVANIEMEN KIRJASTO

la 10.9. klo 13–15 (Jorma Eton tie 6)

KAMMARI 9

KLO 13.00, 45 min. — LAPPI-OSASTO

Saamelaisuus pelissä

Alkuperäiskansat ovat kautta historian pelanneet ja tehneet pelejä. Saamelaisessa kulttuurissa peleillä on ollut paikkansa esimerkiksi kasvatuksessa. Minkälaisia mahdollisuuksia digitaaliset pelit tarjoavat tämän päivän saamelaisuuteen?

Outi Laiti (KT, Ins. AMK) on Helsingin yliopiston vieraileva (peli)tutkija. Hänen väitöstitelmuksensä "Old Ways of Knowing, New Ways of Playing" käsitteli digitaalisten pelien mahdollisuuksia saamelaisen kulttuurin voimaannuttajana. Vuonna 2020 gamesindustry.biz nosti Outi Laitin globaalille 100 Game Changers-listalle tunnustuksena pelialan yhdenvertaisuuden eteen tehdystä työstä. Mukana myös Rovaniemen saamelaisyhdistys Mii ry, puheenjohtaja

Kaisa-Mari Jama.

KAMMARI 10

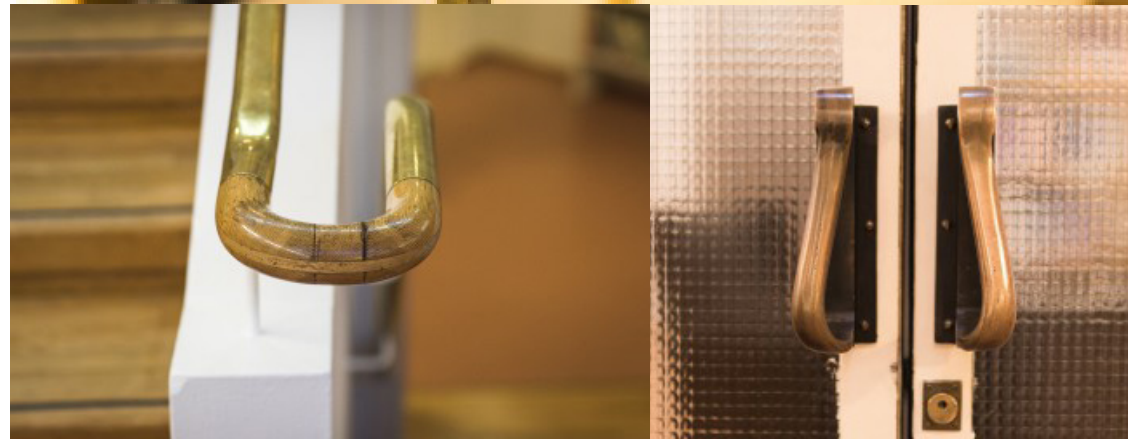
KLO 14.00, 1 t — MUSIIKKIKIRJASTO

Rovaniemeläisen rock-musiikin historiaa

Erikoiskirjastonhoitaja **Marko Niemelä** esittelee PopuLappi-tietokantaa ja haastattelee Rovaniemen rock-skenessä pitkään vaikuttaneita muusikoita pääkirjaston musiikkiosastolla.

Alvar Aallon suunnitteleman kaupunginkirjaston arkkitehtuuria tullaan ihastelemaan ympäri maailmaa. Aukeaman kuvat: Rovaniemen kaupunki, Arto Rajanen.

JUHLAGAALA

AIKA: Lauantai 10.9. klo 19

PAIKKA: Lappia-talo, Tieva, Jorma Eton tie 8 A

Rakkaudella Rovaniemeltä!

Juhlagaalassa tapaat muita Valtakunnallisten kotiseutupäivien vieraita, nautit pohjoisia makuja tyylikkäällä illallisella ja viihdyt vivahteikkaan ohjelman parissa Alvar Aallon suunnittelemassa, arkkitehtuuriltaan vaikuttavassa Lappia-talossa.

Rovaniemen teatterin Tieva-salin suurella näyttämöllä kuullaan juhlapuheita ja nähdään omintakeinen kattaus rovaniemeläisiä taiteentekijöitä, joiden esitykset ammentavat kotiseuturakkaudesta herkkyydellä ja ilmaisuvoimalla, huumoriakaan kaihtamatta. Lisäksi Suomen Kotiseutuliitto palkitsee illan aikana kotiseutu- ja kulttuuriperintötyön parissa ansioituneita henkilöitä.

Gaalapaketti sisältää tervetuliaismaljan ja paikallisista puhtaista antimista koostetun kolmen ruokalajin illallisen, joka tuo lautaselle pohjoisen perinteikkäitä makuja moderneilla sävyksillä.

Tervetuloa aitojen kokemusten ja makujen äärelle!

Juhlagala osana Valtakunnallisten kotiseutupäivien osallistumispakettia (120 €).

Galaan myydään lippuja erikseen 1.8.2022 jälkeen, mikäli tilaisuuteen on vielä vapaita paikkoja.

Pelkän gaalalipun hinta on tuolloin 80 €.

Kuva: Rovaniemen kaupunki / Emmi Karjalainen

KAIRA-klubi

AIKA: Lauantai 10.9. klo 22

PAIKKA: Lappia-talo, Kellariteatteri Saivo, Jorma Eton tie 8 A

LEHTOJÄRVEN HIRVENPÄÄ - ROSA COSTE - ÁILU VALLE

Kotiseutupäivien ja Jutajaisten yhteinen klubi-ilta tuo kellariteatteriin kutkuttavan kattauksen pohjoisen taiteilijoita. **Jaakko Laitisen** ja **Harri Kuusijärven** luotsaama uuden ajan tanssin ja progressiivisen iskelmän yhtye **Lehtojärven Hirvenpää** esiintyy ensimmäistä kertaa Rovaniemellä koko kvartetina. Käkärämäntyjen ja arkisten aiheiden kuten työn kautta sukkelletaan ekologisiin, metafysiisiin ja kosmologisiin mietteisiin. Rovaniemen kotikulmilla kotimaisen musiikkikentän nosteeseen ponnistanut **Rosa Coste** puolestaan tekee suomenkielistä modernia ja sielukasta r&b:tä tyylipuhtaasti ja suurella sydämellä. Utsjoelta kotoisin oleva **Áilu Valle** on saamenkielen ja -kulttuurin väkevä, pohjoissaameksi räppäävä sanansaattaja, jonka lyriikat ruotivat niin yhteiskunnan rakenteita kuin ihmisen luontosuhdetakin.

Liput ennakkoon NetTicket & Osviitta (Koskikatu 25, kauppakeskus Rinteenkulma) 15 €, ovelta 18 €

Klubi järjestetään yhteistyössä Jutajaisten kanssa.

Lisätietoja ja koko Jutajaisten ohjelma: jutajaiset.nuorisoseurat.fi

Kuva: Antti Sepponen

Kuva: Oona Stalhand

Kuva: Marko Vasara

VALTAKUNNALLISTEN KOTISEUTUPÄIVIEN RETKET

RETKET

LUONTOA • HISTORIAA • ELINKEINOJA • KULTTUURIA

Retkille ilmoittaudutaan ennakkoon Valtakunnallisten kotiseutupäivien ilmoittautumisen yhteydessä. Retket ostetaan kukin erikseen osoitteessa:

www.lyyti.in/kotiseutupaivat_2022_retket

Retkiä myydään yksittäin 9.5.2022 lähtien. Tarkemmat lähtöajat ja -paikat ja retkien sisällöt löydät retkien kuvauksista. Retket toteutuvat, mikäli niihin on riittävästi ilmoittautuneita.

Valtakunnallisille kotiseutupäiville ilmoittaudutaan ja osallistumispaketti ostetaan osoitteessa:

www.lyyti.in/valtakunnalliset_kotiseutupaivat_2022

Hinnat:

PITKÄT RETKET maksavat 40-60 €, sisältäen opastuksen, kuljetuksen, mahdolliset sisäänpääsymaksut, lounaan ja kahvit. Kaikki pitkät retket ovat lauantaina 10.9.2022.

LYHYET RETKET maksavat 0-20 €, sisältäen opastuksen, mahdollisen kuljetuksen, mahdolliset sisäänpääsymaksut ja virvokkeita tai kahvit.

PITKÄT RETKET:

RETKI 1	la 10.9. klo 9–14	Lapinlehmän tarina — Loue • Arctic Ice Cream Factory 40 €
RETKI 2	la 10.9. klo 10–16	Kittilän taiteilijakodit — Särestöniemi & Palsa 60 €
RETKI 3	la 10.9. klo 10–14	Kylien Rovaniemi — Sonka • Lehtojärvi • Sinettä 40 €
RETKI 4	la 10.9. klo 12–16	Luonto lähellä — Sieriporo • Tuulenpesä • Somosen luontokirkko 50 €

LYHYET RETKET:

RETKI 1	pe 9.9. klo 19–20.30	Sivutien kautta Jaakko Laitisen kanssa 20 €
RETKI 2	la 10.9. klo 10–12	Lapin leivän isän tarina — “Samperi” • Lapin metsämuseo 15 €
RETKI 3	la 10.9. klo 12–14	Pyöräilykierros Nätti-Jussin hengessä 15 €
RETKI 4	la 10.9. klo 13–15	Arkkitehtuurikävely — Aalto & Salokangas & co. 0 €
RETKI 5	la 10.9. klo 16–17.30	Tommi Liimatan Rollo 20 €
RETKI 6	su 11.9. klo 11–12	Legendaarinen Pohjanhovi (draamaopastus) 15 €
RETKI 7	su 11.9. klo 11–12	Rovaniemen julkiset veistokset kävellen 0 €
RETKI 8	su 11.9. klo 15–18	Sodan jäljet — Piippuniemi & saksalaisten sotilaiden hautausmaa Norvajärvellä 15 €

RETKI 1

LAPINLEHMÄN TARINA

— Loue • Arctic Ice Cream Factory

Pohjoissuomenkarja (PSK) eli lapinlehmä on suomalainen alkuperäisrotu, jonka tunnuspiirteitä on sarvettomuus eli nupous ja valkoinen väri. Lapinlehmä pelastettiin sukupuuton partaalta 1980-luvulla, mutta on edelleen uhanalainen. Lapinlehmän geenipankki perustettiin 1984, ja sitä on ylläpidetty Pelson vankilatilalla. Vuonna 2022 geenipankki siirretään Lappian ammattiopiston Louen toimipisteelle Tervolaan. Loue on maaseutuuyrittäjyyden osaamiskeskus, jossa opiskellaan maatalous-, metsä- ja puutarha-aloja. Tutustumme toimintaan toimipaikkapäällikkö **Jarmo Saariniemen** johdolla.

Lapinlehmä on luonteeltaan utelias ja sosiaalinen, ja rakenteeltaan rotu on kevytrakenteinen. Lehmä sopii hyvin esimerkiksi perinnelaidunnukseen ja lemmikkieläinpihoille. Valkoisen värin uskotaan suojaavan lehmiä hyttysiltä.

Arctic Ice Cream Factory valmistaa erikoisjäätelöeriä lapinlehmän ravintorikkaasta maidosta. Yritys toimii samassa pihapiirissä lapinlehmien kanssa. Yrityksen valmistamien jäätelöiden purkin pohjasta näkee onko raaka-aineen lypsänyt Ruusutar, Pahatar vai Roihutar.

Retkellä tutustumme tämän ihanan lapinlehmän erikoispiirteisiin, historiaan ja nykyisyyteen. Oppaana bussissa toimii FT, dosentti **Päivi Soppela**. Soppela on taustaltaan biologi ja eläintieteilijä, ja hänen viimeaikaiset tutkimuksensa liittyvät mm. alkuperäiskantojen sopeutumiseen arktiseen ympäristöön sekä näihin lajeihin perustuviin elinkeinoihin.

Ammattiopisto Lappia
Arctic Ice Cream
Lappari elinkeino-hanke

www.lappia.fi
www.arcticicecream.fi
www.arcticcentre.org/FI/Lappari/Hankkeen-esittely

Lähtöpaikka:

Lähtö ja paluu Lappia-talon parkkipaikalta (talon takana)
Jorma Eton tie 8 A

Lähtöaika:

la 10.9. klo 9.00

Kesto:

5 t (matkaa yhteensä noin 130 km)

Aikataulu:

9.00 Lapinlehmän tarinaa bussissa / 10.00 Arctic Ice Cream Factory / tutustuminen Loue / n. 12.30 Lounas Rieskapaikassa / Petäjäisen kautta paluu / perillä noin 14.00

Hinta:

40 €, sis. kuljetuksen, opastuksen, lounaan ja kahvit

RETKI 2

KITILÄN TAITEILIJAKODIT

— Särestöniemi & Palsa

Päivän aikana vieraillaan kahden persoonallisen taiteilijan, **Reidar Särestöniemen** ja **Kalervo Palsan** kotimuseoissa. **Reidar Särestöniemen** (1925–1981) kotipaikka, galleria ja ateljee Kittilän Kaukosessa muodostavat unohtumattoman kokonaisuuden. Särestössä tutustutaan Reidarin elämään aina lapsuuden leikeistä hänen kuolemaansa saakka. Särestöniemi rakennutti kotitilansa yhteyteen taiteellista työskentelyään varten ateljeen ja myöhemmin myös gallerian, joka tunnetaan erityisesti mieleenpainuvasta uima-altaasta. Ensimmäinen ateljee tuhoutui traagisessa tulipalossa, mutta Reidar ehti rakennuttaa vielä toisen ateljeen ennen ennenaikaista lähtöään 56-vuotiaana. Sekä gallerian että rakennuksen suunnitteli aikoinaan arkkitehtipariskunta **Raili** ja **Reima Pietilä**. Reidarin kiehtovaan maailmaan ja elämään meidän johdattellessa museon asiantunteva henkilökunta.

Kalervo Palsan (1947–1987) vaatimaton kotimökki Kittilän Narikalla hätkähdyttää siellä ensi kertaa vierailevia. Mökki on yksi harvoista Lapin sodan tuhosta säilyneistä rakennuksista, ja Palsan kuusihenkinen perhe asui mökissä taiteilijan lapsuuden ajan. Elämä mökissä oli leivotonta; Palsan äiti mm. myi pimeää viinaa ja majoitti savottajajätkiä jo valmiiksi ahtaissa tiloissa. Mökin pihapiiristä löytyy Palsan ateljee - *Getsemane* tai *Pilvilinna* -, joka jo itsessään toimi taiteilijan synkkien maalausten pohjana. Kalervo Palsa sivisti itseään ahkerasti, ja hän sai jonkin verran taiteelleen tunnustusta eläessään, mutta hänen merkityksensä on noussut arvoon vasta hänen kuolemansa jälkeen. Palsan hyvä ystävä **Maj-Lis Pitkänen** on lahjoittanut suuren määrän taiteilijan teoksia Kiasmalle. Myös Palsa-museolla saamme asiantuntevan opastuksen.

Särestöniemi-museo

Palsa-museo

Kittilästä löytyy myös Taidemuseo Einari Junttila

www.sarestoniemimuseo.com/

www.palsamuseo.fi/kalervo-palsa/

www.kittila.fi/taidemuseo-einari-junttila

Lähtöpaikka:	Lähtö ja paluu Lappia-talon parkkipaikalta (talon takana) Jorma Eton tie 8 A
Lähtöaika:	la 10.9. klo 10.00
Kesto:	noin 6 t (matkaa kertyy yhteensä noin 322 km / Roi - Särestöniemi 139 km, Särestöniemi - Kittilä 32 km, Kittilä - Roi 151 km)
Hinta:	60 €, sis. kuljetuksen, opastukset molemmissa museoissa, keittolounaan ja kahvit
Esteettömyys:	Museorakennukset eivät ole esteettömiä, alueella kuljetaan polkuja pitkin.

RETKI 3

KYLIENTÄ ROVANIEMI

— Sonka • Lehtojärvi • Sinettä

Kylien Rovaniemi -kierroksella tutustutaan kolmen rovaniemeläiskylän historiaan, tämän päivän elämään, elinkeinoihin, erityispiirteisiin ja kulttuurikohteisiin. Mikä saa ihmiset elämään ja viihtymään näissä kylissä, kaukana kaupungin keskustasta? Miltä näyttää niiden tulevaisuus? Mistä näiden kylien asukkaat ovat ylpeitä ja mistä syntyy heidän kotiseuturakkautensa? Kylä-kierroksen vetäjänä matkailuopas **Kaija Sälevä**.

Lehtojärven kylätalolla esiintyy **Lehtojärven Hirvenpää**, joka on uuden ajan tango-orkesteri Suomen Lapista. Yhtye sai alkunsa, kun Väärä Raha -yhtyeestä tuttu **Jaakko Laitinen** ja monien musiikkilajien parissa taituroinut haitarivirtuoosi **Harri Kuusijärvi** löivät päänsä yhteen ja alkoivat työstää uusia lauluja. Syntyi levyllinen lopun aikojen populaarimusiikkia. Yhtyeen esikoisalbumi noteerattiin Teosto-palkintoehdokkuudella vuonna 2020. Harri Kuusijärven progressiivisen iskelmällisiä sävellyksiä maustavat Jaakko Laitisen elämän ja todellisuuden perusteita ja rakenteita tutkivat sanoitukset. Käkkärämäntyjen ja arkisten aiheiden kuten työn kautta sukelletaan ekologisiin, metafysiisiin ja kosmologisiin mietteisiin, mielen arvoituksiin kiemuroihin ja avaruuden äärettömiin ihmeellisyyksiin.

Sonka
Kylätalo Lehtopirtti
Lehtojärven hirvenpää

www.roikylat.fi/rovaniemen-kylat/sonka/
www.roikylat.fi/nae-ja-koe/kylatalo-lehtopirtti/
www.harrikuusijarvi.com/lehtojarvenhirvenpaa

Lähtöpaikka: Lähtö ja paluu Lappia-talon parkkipaikalta (talon takana)
Jorma Eton tie 8 A
Lähtöaika: la 10.9. klo 10.00
Kesto: 4 t (matkaa kertyy yht. noin 60 km, Roi - Sonka - Lehtojärvi - Sinettä - Roi)
Hinta: 40 €, sis. kuljetuksen, opastuksen, lounaan ja kahvit

Lehtojärven hirvenpää on Rovaniemen Lehtojärven suopelosta löydetty 37 cm:n mäntynen hirvenpääveistos. On otaksuttu, että veistos oli veneen keulakuvana ja se antaakin eloisaa kuvaa muinaisen ihmisen kyvystä hahmottaa tärkeä metsästyseläin mesoliittisella kivikaudella n. 5790 eaa. Tämän puisen veistoksen tarkka kopio on nähtävillä Lapin maakuntamuseon perusnäyttelyssä Arktikumissa.

RETKI 4

LUONTO LÄHELLÄ

— SieriPoro • Tuulenpesä • Somosen luontokirkko

Retki alkaa tutustumisella porotilan elämään. SieriPoro sijaitsee kauniin Sierijärven rannalla noin 15 kilometrin päässä Rovaniemeltä. SieriPoron yrittäjäperheen suvut ovat harjoittaneet porotaloutta alueella jo ainakin vuodesta 1800. Vierailulla kuulemme porotilan tarinaa, juttua poroelinkeinosta ja saamme syöttää ajoporoja.

Porotilan läheisyydestä Sierijärveltä löytyy luonto- ja hyvinvointiyritys Husky & Yoga Nature Lapland, jonka yrittäjä **Aksana Kurola** järjestää mm. joogavaelluksia Lapissa. Tutustumme tämän mielenkiintoisen yrityksen toimintaan, saamme rapsutella huskyja ja nautiskella tulen rätinästä. Yritystä esittelee valokuvaaja **Antti Kurola**.

Retken päätteeksi siirrymme vaikuttavan näköiselle Somosen luontokirkolle, jossa hiljennymme kuuntelemaan rovaniemeläisen **Lauluyhtye Laudin** konserttia. Tämä 12 naisen muodostama lauluyhtye on laulanut yhdessä vuodesta 2018 alkaen. Iloisen rento, mutta kunianhimoinen lähestyminen laulamiseen sekä halu tuottaa kuulijoille tunteellisia ja yllätyksellisiä kuunteluhetkiä yhdistää laulajia. Laudin ohjelmistoon kuuluu mielenkiintoisia sovituksia naisäänille hyvinkin erilaisista musiikkityyleistä.

SieriPoro	sieriporo.com/fi
Tuulenpesä	yoganature.fi/fi/
Luontokirkko	www.rovaniemenseurakunta.fi/kirkot-ja-tilat/somosen-luontokirkko

Lähtöpaikka:	Lähtö ja paluu Lappia-talon parkkipaikalta (talon takana) Jorma Eton tie 8 A
Lähtöaika:	la 10.9. klo 12.00
Kesto:	4 t (matkaa yhteensä noin 50 km)
Aikataulu:	12.20 SieriPoro n. 45 min / 13:00 Tuulenpesä n. 45 min / 14.00 Somosen luontokirkon konsertti n. 45 min / paluu 15.00
Hinta:	50 €, sis. kuljetuksen, yritysvierailut, lounas SieriPoron tilalla ja konsertti
Esteettömyys:	Alueelle kuljetaan kapeaa ja juurakkoista luontopolkua pitkin.

*HUOM! Perjantaina 9.9. Somosen kirkossa vietetään
Rovaniemen seurakunnan järjestämää
Juurimessua klo 18:00*

”Lapinlehmä eli pohjoissuomenkarja on maakuntamme alkuperäinen nautarotu, joka on hyvin sopeutunut arktisiin olosuhteisiin, mutta jonka erityisyyttä, kestävyyttä ja monia hyviä ominaisuuksia hyödynnetään vielä hyvin vähän sen tarjoamiin mahdollisuuksiin nähden.

Lapinlehmä on uhanalainen, rodun lisääntyviä naaraita on alle tuhat. Lapin maakunnassa lapinlehmärotuisten eläinten määrä lisääntyy lähitulevaisuudessa merkittävästi, kun rodun geenipankkikarja siirtyy Tervolan Louelle Ammattiopisto Lappian hoitoon.”

Retkellä kuulet enemmän!

Lisätietoja Lappari elinkeino -hankkeesta:

www.arcticcentre.org/FI/Lappari

LYHYET RETKET

Kuva: Rovaniemen kaupunki / Eveliina Pylväs

Retki 1 Sivutien kautta Jaakko Laitisen kanssa

Peräpohjolan muinaisten valtaväylien Kemi- ja Ounasjoen yhtymäkohtaan kasvanut markkinakaupunki Rovaniemi tunnetaan tänäkin päivänä reipasotteisesta yöelämästään.

Hurlumhei-henkisenä Lapland-Balkan-laulajana tunnetun **Jaakko Laitisen** kiertävä karaokebussi tutkii immersiiivisesti paikallista bailaamisen maantiedettä laajoin kaarin ja rennolla otteella. Tarunhoitoisesta Korkalovaarasta ulottaudutaan Sivutien kautta kohti ydintä menetettyihin juhlimisen paikkoihin sekä yhä kurentteihin kohteisiin kaupunkimme bilekartastolla.

Lähtöpaikka: Arktikum, pääoven edestä (Pohjoisranta 4)
Lähtöaika: pe 9.9. klo 19
Kesto: n. 1 t 30 min
Hinta: 20 €, sis. kuljetuksen, opastuksen ja virvokkeita bussissa

Kuva: Anssi Jokiranta

Retki 2 Lapin leivän isän tarina — “Samperi” • Lapin metsämuseo

Hugo Richard Sandberg eli ”**Samperi**” (1849–1930) oli aikoinaan merkittävä vaikuttaja metsätaloudessa. Hän osallistui monipuolisesti yhteiskunnan kehittämiseen, ehkä yllättävillään tavoilla. Retkellä tutustumme hänen työhönsä ja elämäänsä ja vieraillemme Lapin metsämuseolla. Näemme ennen ensimmäistä maailmansotaa ostetun ”Samperin veturin” ja levähdämme Koivun uittopirtillä. Paluumatkalla takaisin kaupunkiin vieraillemme Sandbergin haudalla. Lapin metsämuseo sijaitsee muutaman kilometrin päässä Pöykkölässä Rovaniemen keskustasta. Oppaana metsänhoitaja, matkaopas (AT) **Marja Jalkanen**. Tervetuloa mukaan!

Lue lisää: www.lapinmetsamuseo.fi

Lähtöpaikka: Lappia-talon takaa parkkipaikalta
Lähtöaika: la 10.9. klo 10
Kesto: n. 2 t
Hinta: 15 €, sis. kuljetuksen, opastuksen ja kahvit

Retki 3 Pyöräilykierros Nätti-Jussin hengessä

Tutustumme Suomen metsätyömaiden kuuluisimpana pidetyn tarinankertojan, Nätti-Jussin elämään ja tarinoihin pyöräilyopastuskierroksella. Reitti kulkee Arktikumin Nätti-Jussi puistosta jokimaisemia ihailen pitkin Viirinkankaalle, jossa käymme metsätyömiesten hautausmaalla ja näemme Nätti-Jussi muistomerkin. Pituudeltaan reitti noin 5 km, sisältäen useita tarinallisia pysähdyksiä reitin varrella. Opastettu pyöräilykierros järjestetään säävarauksella. Vetäjänä matkaopas **Tiina Hernesniemi**. Kierroksen aikana nautimme päiväkahvit.

Tervetuloa mukaan!

Lähtöpaikka: Arktikum, pääoven edestä (Pohjoisranta 4)
Lähtöaika: la 10.9. klo 12
Kesto: n. 2 t
Hinta: 15 €, sis. pyörävuokran (tarvittaessa), opastuksen ja kahvit

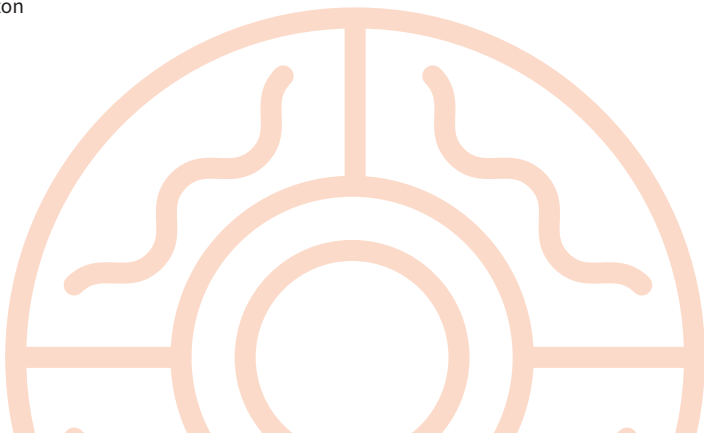
Kuva: Rovaniemen kaupunki / Petri Uutela

Retki 4 Arkkitehtuurikävely — Aalto & Salokangas & co.

Opastetulla kävelyllä tutustumme kaupungin keskustassa sijaitseviin Aaltojen (Aino, Alvar ja Elissa) ja Ferdinand Salokankaan merkitykseen, mutta sivuamme muidenkin kaupunkikuvaan vaikuttaneiden arkkitehtien töitä. Jälleenrakennuskauden historia taustoittaa teemaa.

Oppaana matkaopas (AT) **Marja Jalkanen**.

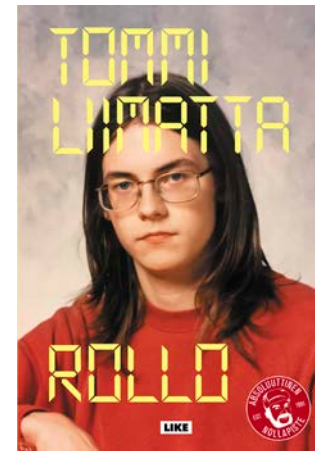
Lähtöpaikka: Lappia-talon pääoven edusta (Jorma Eton tie 8 A)
Lähtöaika: la 10.9. klo 13
Kesto: n. 2 t
Hinta: maksuton

Retki 5 Tommi Liimatan Rollo

Rovaniemen keskustaa on tuhottu moneen kertaan, mutta Länsikankaan kaupunginosa on – nuoruutensa tähden – vain laidoiltaan laajentunut: siellä on yhä nähtävissä paikat ja rakennukset jotka esiintyvät Liimatan 90-lukumuistelmassa Rollo (Like 2020).

Tällä bussirundilla tutustumme teini-ikäisen hänen ja tuolloin syntyneen Absoluuttinen Nollapiste -yhtyeen henkiseen ja materiaaliseenkin maisemaan, unohtamatta keskusta-alueen muuansia tukikohtia ja tärkeitä osoitteita. Matkan yhdessä vaiheessa jalkaudumme bussista toviksi maastoon, joten ajelu ei valitettavasti sovellu liikuntarajoitteisille. Muusikko, sarjakuvapiirtäjä, kuvataiteilija ja kirjailija **Tommi Liimatta** toimii matkan aikana juontajana, mutta joutunee toteamaan, että Vaaranlammen grillikioskilta ei enää saa 18 markan hintaisia tikkuperunoita.

Lähtöpaikka: Lappia-talon takaa parkkipaikalta
Lähtöaika: la 10.9. klo 16
Kesto: 1 t 30 min
Hinta: 20 €, sis. kuljetuksen, opastuksen ja virvokkeita bussissa

Kuva: Toni Härkönen

Retki 6 Legendaarinen Pohjanhovi

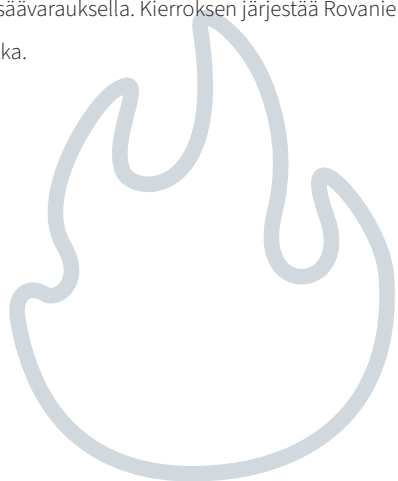
Tervetuloa tutustumaan legendaariseen Pohjanhoviin, Suomen vanhimpaan yhtäjaksoisesti samalla nimellä ja paikalla toimineeseen matkailuyritykseen. Draamaopastus kuljettaa teidät halki kahdeksan vuosikymmenen värikkäiden muistojen ja tarinoiden ravintolan hovimestareiden kertomana. Hovimestareiden roolissa matkaopas **Kati Nivala** ja matkailuoppaat **Marja-Leena Ervast** ja **Kaija Sälevä**.

Esityspaikka: Pohjanhovi (Scandic Pohjanhovi), Pohjanpuistikko 2, 96100 Rovaniemi
Esitysaika: su 11.9. klo 11
Kesto: 1 t
Hinta: 15 €, sis. pullakahvit

Retki 7 Rovaniemen julkiset veistokset kävellessä

Veistokset ovat kautta aikojen kuvanneet kansallisia sankareita ja ihanteita, sotilaita ja poliitikkoja, kirjailijoita ja taiteilijoita, johtajia ja johdettavia. Rovaniemen kaupungin julkiset veistokset ja muistomerkit kuvaavat kaupungin jälleenrakennuskauden jälkeistä aikaa. Veistosten tekijöinä on valtakunnallisesti kuuluisia kuvanveistäjiä, jotka ovat toteuttaneet teoksia tilaustöinä tai avoimien kilpailujen tuloksena. Muistomerkit ovat kiinnostavia historiallisesti ja paikallisesti. Opastettu kävely järjestetään säävarauksella. Kierroksen järjestää Rovaniemen taidemuseo, oppaana toimii Susanna Puolakka.

Lähtöpaikka: Korundin sisäpiha
Lähtöaika: su 11.9. klo 11
Kesto: noin 1 t
Hinta: maksuton

Retki 8 Sodan jäljet – Piippuniemi & saksalaisten sotilaiden hautausmaa Norvajärvellä

Piippuniemi-kiertoaajelu johdattaa Lapin sodan (1944–1945) tuhoihin ja merkitykseen Rovaniemen kehitykselle. Opimme, miten Rovaniemi muuttui Piippuniemeksi. Kierroksen lopuksi vierailemme saksalaisten sotilaiden hautausmaalla Norvajärvellä (kävelymatkaa parkkipaikalta on noin 500 m suuntaansa).

Saksalaisten sotilaiden Hautausmaa vihittiin käyttöön 31.8.1963. Mausoleumiin on haudattu yli 2500 toisessa maailmansodassa kaatunutta saksalaista sotilasta. Eteisaulassa sijaitsee Ursula Quernerin suunnittelema veistos ”Äiti ja poika”. Päätilassa on kalkkikivitaloukko, joihin on kaiverrettu taulun alla lepäävien vainajien nimi, sotilasarvo sekä syntymä- ja kuolinpäivämäärä. Hautausmaa-alueella on myös kookas teräksinen risti, jonka muistotaloukossa on teksti: ”Kunnioituksemme kaikille niille sotilashaudoille, jotka ovat rakkautemme tavoittamattomissa ja siunaamme ne Jumalan rauhaan”. Oppaana matkaopas (AT) **Marja Jalkanen**.

Lähtöpaikka: Lappia-talon takaa parkkipaikalta
Lähtöaika: su 11.9. klo 15
Kesto: n. 3 t
Hinta: 15 €, sis. kuljetuksen, opastuksen ja virvokkeita

Kuva: Tuija Alariesto

SADONKORJUU- MARKKINAT

AIKA: Lauantaina 10.9. klo 10–16 ja sunnuntaina 11.9. klo 10–16

PAIKKA: Rovaniemen kotiseutumuseo, Pöykkölantie 4

SADONKORJUUMARKKINAT KOTISEUTUMUSEON PIHAPIIRISSÄ PÖYKKÖLÄSSÄ LA 10.9. JA SU 11.9. KLO 10-16

Myytävänä lähellä tuotettuja paikallisia kädentaitajien tuotteita, sadonkorjuun antimia ja elintarvikkeita. Mahdollisuus myös ruokailuun ja kahvihetkeen. Markkinatunnelmainen hyvän mielen tapahtuma runsaine musiikki- ym. ohjelmajärjestelyineen kotiseutumuseon pihapiirin aitalaustissa miljöössä.

Päivien aikaan on mahdollista nähdä työnäytöksenä:

VARRASLOHEN PAISTAMINEN

Lohen paistaminen vartaassa on vanha Kemijokivarren kypsenäytös. Rovaniemen kotiseutumuseon ohjelmaan sen toi kotiseutuneuvos Martti Autti (1911–2000), joka oli oppinut paistomenetelmän äijiltään eli isoisältään.

Rovaniemen kotiseutumuseolla varraslohta paistettiin ensimmäisen kerran Marjetanjuhlassa 1958, sen jälkeen joka vuosi.

Totto
Kotiseutuyhdistys
Rovaniemen Totto ry

Sadonkorjuumarkkinoilla lisäksi Rovaniemen kansalaisopiston työnäytöksiä:

PERINTEET KUNNIAAN - ILOKSI JA OSAKSI NYKYPÄIVÄÄ

Kädentaitojen työnäytöksiä, kuten mm. kehräystä, pirtapuukudontaa, raudan taontaa, nahkatöitä ja sorvausta.

Lisäksi Taito Lappi ry järjestää mm. värjäysnäytöksiä museon rannassa.

ROVALA | **ROVANIEMEN
KANSALAIKSOPISTO**
Koulutuspalvelut

taito LAPPI

MESSUT KOTISEUTUPÄIVIEN AIKAAN:

PERJANTAI 9.9. KLO 18

JUURIMESSU SOMOSEN KIRKOLLA

Liturgia kappalainen **Topi Litendahl**, kanttori **Joona Saraste**

*“Juurien Luoja, varpujen Luoja,
sammalten Luoja, korsien Luoja,
silmuja Luoja, versojen Luoja,
katselen sinua, syntymän Luoja.”*

Juurimessu pohjautuu teologian tohtori, pastori **Pauliina Kainulaisen** Metsän teologiaan. Messumusiikki on syntynyt rukouskirjailija **Katja Kailan** kynästä. Messu vie sen äärelle, mitä juuremme voivat olla tässä ajassa. Vastaus ei voi olla käpertyminen eikä sulkeutuminen. Matka kotiin voi olla myös avara. Millaista viisautta kantoivat he, jotka samosivat näillä rannoilla kauan sitten? Mitä voimme heiltä oppia? Messun sanoitukset elävät vahvasti 2000-luvun ihmisen ajankohtaisessa todellisuudessa. Messun musiikki on levollista.

Messu vietetään taivasalla Somosen luontokirkossa (Permantokoskentie, 97510 Oikarainen), joten tule mukaan säänmukaisin varustein.

SUNNUNTAI 11.9. KLO 10

JUHLAMESSU ROVANIEMEN KIRKOSSA

Liturgia ja saarna vt. kirkkoherra **Ilari Kinnunen**

Kanttori **Tarja Alakörkkö**, mukana **Roimu-trio**

Juhlamessu Rovaniemen kirkossa (Yliopistokatu 1), jonka jälkeen soppatykkiruokailu pihalla. Diakonian 150-vuotisjuhla klo 12.30 alkaen seurakuntakeskuksessa (Rauhankatu 70).

NÄYTTELYITÄ:

JUURET / ROOTS

18.8.—9.10.2022 Galleria Valossa ja Katve 1 ja 2 -gallerioissa Arktikumissa Lapin yliopiston Taiteiden tiedekunnan henkilökunnan näyttelyt. Näyttelyn kuraattorina toimii kuvataiteilija Dr **Elisa Alaluusua** Englannista.

JOTAIN VANHAA, JOTAIN UUTTA, JOTAIN DIGITAALISTA:

OSALLISTAVAA NYKYTAIDETTA PERINTEESTÄ

Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan, Lapin ammattikorkeakoulun ja Ammattiopisto Lapin yhteisessä Arcta Fast -hankkeessa (ESR) toteutettuja teoksia Kotiseutumuseolla ja kaupungilla. 1.6.–30.9. 2022. Arcta Fast -hankkeen vastuullinen johtaja professori **Timo Jokela**.

MEÄN LAPINLEHMÄ

FT, tait. yo. **Päivi Soppelan** näyttely lapinlehmästä Rovaniemen kotiseutumuseon kesänavetassa.

KOTISEUTU - HOMELAND - JULISTENÄYTTELY PÖYKKÖLÄN KOTISEUTUMUSEOLLA

Näyttelyn julisteet ovat syntyneet Lapin yliopiston graafisen suunnittelun opiskelijoiden workshopissa, jossa suomalaiset ja kansainväliset opiskelijat heijastelivat suhdettaan Suomeen, Lappiin ja Rovaniemeen. Esillä Rovaniemen kotiseutumuseon navetassa.

KADONNUT ROVANIEMI

Rovaniemen keskustan alueella kävellessäsi saatat huomata sähkökaappeja, joista löydät Rovaniemen historiaan liittyviä vanhoja valokuvia menneiltä vuosikymmeniltä. Kuvat ovat poimintoja Lapin maakuntamuseon kuva-arkistosta ja ne ovat kurkistuksia siihen Rovaniemeen, joka on jo kadonnut, mutta elää muistoissamme ja vanhoissa kuvissa. Ulkovalokuvanäyttely valmistuu kesän 2022 aikana.

ROVANIEMEN TAIDEMUSEON NÄYTTELYT KORUNDISSA:

Markku Heikkilä & Jaakko Heikkilä: KOLME JOKEA	1.9.2022–8.1.2023
Markku Hirvelä - TÄMÄ MATKA	1.4.–11.9.2022
VARIAATIOTA - Teoksia Jenny ja Antti Wihurin rahaston kokoelmasta	22.4.2022–9.4.2023

arcta fast

Koe kaupunki pimeällä!

VAARAT

- KOLME VIDEOINSTALLAATIOTA

Rovaniemen läntisissä kaupunginosissa nähdään Kotiseutupäivillä kolme videoinstallaatiota. Vaarat-kaupunkitaidekokonaisuuteen kuuluvat teokset ovat inspiroituneet Korkalovaaran, Vennivaaran ja Mäntyvaaran elinkeinoista. Teokset ovat kunnianosoituksia käsien tekemälle työlle.

Kampaajan työ perustuu intiimiin kosketukseen. Asiakassuhteet ovat usein hyvin pitkiä, ja kampaaja tietää asiakkaidensa elämän eri käänteistä enemmän kuin moni ystävä. Kampaaja-teos on kuvattu korkalovaaralaisessa kampaamossa vuonna 2020, ja se on ollut esillä Korkalovaaran keskustassa kahdesti. Nyt teos nähdään jälleen Korkalovaarassa.

Kotimajoitus perustuu luottamukseen ja mukavuuteen. Vierailijat viipyvät vain hetken ja jakavat arvionsa majoittajasta koko maailmalle. Majapaikan on paitsi näytettävä, myös tunnettava ja tuoksuttava puhtaalta. Majoittaja-teos on kuvattu vennivaaralaisessa kodissa vuonna 2022. Sen ensiesitys on kotiseutupäivillä Vennivaarassa.

Kolmas teos kuvataan jääskeläläisessä yrityksessä vuonna 2022. Sen ensiesitys on Valtakunnallisten kotiseutupäivien aikaan teollisuusalueella.

Teokset ovat esillä ulkotilassa hämärän aikaan. Kotiseutupäivien ohjelmaan kuuluu teoksiin tutustuminen taiteilijan kanssa, katso ajat tarkemmin rovaniemi.fi/kotiseutupaivat.

TEKIJÄTIEDOT

Konsepti, teosten suunnittelu

ja toteutus:

Riikka Vuorenmaa 2020–2022

Tuotanto:

Riikka Vuorenmaa ja Piste Kollektiivi

Tuottajat:

Riikka Vuorenmaa ja Laura Rekilä

Kumppanit:

Yrittäjät Vaaroilla, Rovaniemen kaupunki, vapaa-ajan palvelut

Tukijat:

Taiteen edistämiskeskus, Opetus- ja kulttuuriministeriö

Kuva: Riikka Vuorenmaa

KAMPAAJA

Kampaajan kädet ovat tehneet työtään jo vuosikymmeniä. Ne ovat koskettaneet satojen ihmisten erilaisia hiuksia, ne tuntevat lukuisia päänahkoja. Kädet muistavat, miten lapsen hiukset kasvoivat aikuiseksi, miten nuori ihminen vanheni ja harmaantui.

Kädet keskustelevat asiakkaan kanssa. Ne ehdottelevat: tehdäänkö näin? tämä korostaa kauniisti. Ne kommentoivat asiakkaan toiveita: mutta sehän näyttäisi tältä! tätäkö tarkoitat? Kun päätös on selvä, kädet käyvät työhön. Ne lyhentävät, kihartavat, suoristavat, pesevät, kuivaavat, värjäävät, muotoilevat... Välillä niiden on harkittava hetki. Kädet ohjaavat asiakasta kääntämään päätänsä, siirtymään pesuun, istumaan suorassa.

Lopuksi kädet pöyhivät hiukset edustaviksi ja esittelevät muutosta asiakkaalle. Ne tekevät vielä pieniä hipaisuja korostukseen onnistumistaan tai tarkistaakseen hiusten pyörteitä ja laskeutumista. Asiakkaiden välissä kädet siivoilevat, järjestelevät, valmistelevat. Lepäävät.

MAJOITTAJA

Majoittajan kädet keräävät käytetyt petivaatteet myttyyn. Peitot, tynnyt, viltit ja matot päätyvät parvekkeelle tuuletettuaan, lakanat ja tynnyliinat pesukoneeseen pyörimään. Kädet nostelevat sähköjohdot yöpöydille, vetävät sängyt irti seinistä ja kääntävät tuolit pöytien päälle, jotta robotti-imurilla on pääsy huoneiden kaikkiin nurkkiin.

Kädet laskevat puhtaiden viikkotujen kaapista oikean määrän valkeita pinkkoja. Kaikki pinnat, joihin vieras on saattanut koskea, on pyyhittävä. Kaikki kiiltävät pinnat on pyyhittävä. Käsien liikeradat ovat nopeita ja varmoja.

Rutiini on rytmikäs: lakanan pelmautus, nurkka, nurkka, silitys, nurkka, nurkka, silitys. Lakana on täsmällisesti paikoillaan. Kopistus ulkona, ja pian myös tynnyt ja peitot ovat sängyillä puhtaine päällisineen. Jokaista asetelua seuraa käden nopea silittävä tarkistus: eihän jäänyt ryppejä tai möykkyjä. Kauniisti kulmaan asetettu viltti viimeistelee geometrian. Lopuksi lampujen tölpselit kiinni seiiniin. Naps, valot toimivat. Ja sängyn päädyssä ne viimeistelevät kutsuvan tunnelman seuraavaa vierasta varten.

Jutajaiset OHJELMA

8.-11.9.2022, Rovaniemi

Lisätietoja, ilmoittautuminen ja liput jutajaiset.nuorisoseurat.fi

TORSTAI 8.9.

Jutajaiset koululla
Kouluvierailu yhteistyössä Kansantanssi- ja musiikkiryhmä Siepakoiden sekä Sirkus Taika-Ajan kanssa.

PERJANTAI 9.9.

Tumman laineen rannat - Hukutettujen kylien tarina
Kulttuuritalo Korundissa klo 20.00
Kansantanssiteoksen ensi-ilta. Esiintyjä: Siepakat, käsikirjoitus, ohjaus ja koreografia: Siina Toimela, sävellys: Julius Sarajärvi
Liput yhteistyössä Kotiseutupäivien kanssa ja 1.8. alkaen 20€/25€.

Pelimannikurssi
pe 17-19 & la 11-14
Kansanmusiikin sävelmät tansseissa ja jameissa. Kouluttaja Osmo Hakosalo.
35€/40€ - lisätiedot ilmoittautumisen yhteydessä

LAUANTAI 10.9.

Lasten Jutajaiset
Valdemarin rannalla klo 13.00-17.00
Koko perheen ulkotapahtuma Koskipuistossa Valdemarin rannalla - tekemistä, näkemistä, kokemista ja esityksiä. Esitykset 13.30 & 15.00.
Vapaa pääsy!

Tanssityöpaja
Saarenkylän Nuorisoseurantalolla klo 16.30-18.00
Kansantanssin alkeet ja rytmit kehoon. Kouluttaja Eetu Laitinen.
15€/20€ - lisätiedot ilmoittautumisen yhteydessä

Pelimannitanssit ja jamit
Saarenkylän Nuorisoseurantalolla klo 19.00
Kaikille avoimet tanssit säestettynä jamisoittoperiaatteella
Vapaa pääsy!

KAIRA-klubi
Kellariteatteri Saivossa klo 22.00
Esiintyjät Áilu Valle, Lehtojärven Hirvenpää & Rosa Coste
Liput yhteistyössä Kotiseutupäivien kanssa ja 1.8. alkaen 15€.

SUNNUNTAI 11.9.

Jutajaiset ja Kotiseutupäivät kylillä
Jutajaiset ja Kotiseutupäivät kylävierailulla yhteistyössä Kansantanssi- ja musiikkiryhmä Siepakoiden sekä Sirkus Taika-Ajan kanssa.
Aikataulu ja paikka kotisivuilta.

Pe 9.9. klo 11–14 Jutajaiset ja Kansalaisfoorumi kouluttaa:

Pelimannikurssi: Kansanmusiikin sävelmät tansseissa ja jameissa

Opetellaan perinteisiä sävelmiä viulupelimanni Osmo Hakosalon johdolla, jamisoiton ja tanssisäestyksen periaatteita myötäillen. Kaikenlaiset soittimet ja soittajat tervetulleita mukaan!

Perjantaina klo 17–19 ja lauantaina 11–14.

Kurssin hinta 35/40 €. Paikka ilmoitetaan myöhemmin.

la 10.9. klo 16.30–18 Jutajaiset ja Kansalaisfoorumi kouluttaa:

Tanssityöpaja: Kansantanssin alkeet ja rytmit kehoon

Tanssinopettaja Eetu Laitinen ja viulupelimanni Osmo Hakosalo ohjaavat työpajaa, jossa saat kansanomaisten tanssien rytmit haltuun elävän soiton soudessa. Mukaan sopii kuka vaan.

Työpajan jälkeen avoimet pelimannitanssit!

Saarenkylän Nuorisoseurantalolla klo 16.30–18.00. Työpajan hinta 15/20 €.

La 10.9. klo 13–17 Lasten Jutajaiset - Koskipuistossa Valdemarin rannalla

Lasten Jutajaiset

Koko perheen maksuton ulkoilutapahtuma, jossa voit löytää yhdessä Kotvasen kanssa reitin lumoavalle tutkimuspolulle tai maalata taidepajassa Kotvaselle lisää ystäviä, kokeilla jättisaippuakuplien tekoa tai innostua opettelemaan uusia sirkustaitoja! Kotvanen on järjestänyt Koskipuistoon myös pyöreän esiintymisareenan, jossa voit nauttia Kansantanssi- ja musiikkiryhmä Siepakoiden ja Sirkus Taika-Ajan mukaansa tempaavista esityksistä.

Esitykset 13.30 ja 15.00.

Vapaa pääsy!

La 10.9. klo 19, Saarenkylän Nuorisoseuran talo - Napapiirintie 10 96900 Rovaniemi

Pelimannitanssit ja jamit

Kaikille avoimet tanssit säestettynä jamisoittoperiaatteella. Tervetuloa mukaan soittamaan, tanssimaan ja nauttimaan! Saarenkylän Nuorisoseurantalolla klo 19.00.

Vapaa pääsy!

Lisätietoja ja ilmoittautumiset: www.jutajaiset.nuorisoseurat.fi

Hetki pohjoiselle folkille.

ROVANIEMELLÄ 8.–11.9.2022 | JUTAJAISET.NUORISOSEURAT.FI

Jutajaiset

TORSTAI 8.9.

» JUTAJAISET KOULUVIERAILULLA

PERJANTAI 9.9.

» TUMMAN LAINEEN RANNAT – HUKUTETTujen KYLIEN TARINA, KULTTUURITALO KORUNDI
» PELIMANNIKURSSI YHTEISTYÖSSÄ KANSALAISFOORUMIN KANSSA

LAUANTAI 10.9.

» LASTEN JUTAJAISET, VALDEMARIN RANTA
» KAIRA-KLUBI: ÄILU VALLE, LEHTOJÄRVEN HIRVENPÄÄ & ROSA COSTE, KELLARITEATTERI SAIVO
» TANSSITYÖPÄJÄ JA PELIMANNITANSSIT KANSALAISFOORUMIN KANSSA

SUNNUNTAI 11.9.

» JUTAJAISET JA KOTISEUTUPÄIVÄT KYLÄVIERAILULLA

ROVANIEMI

Nuorisoseurat

Suomen
Kotiseutuliitto

Rakkaudesta kotiseutuun
– sen suunnitteluun
tarvitaan meitä kaikkia

- Maan suurin kulttuurialan kansalaisjärjestö
- Jäsenenä kotiseutu- ja kaupunginosayhdistyksiä, järjestöjä, kaupunkeja, kuntia, maakuntien liitot
- Kotiseututyötä tukeva keskusjärjestö
- Vaalii kulttuurin monimuotoisuutta ja kulttuuriperintöä
- Nostaa esille paikalliskulttuureita
- Vaikuttaa päätöksentekoon

ILMOITTAUTUMINEN JA HINNAT

Tutustu huolella Valtakunnallisten kotiseutupäivien kotisivuilla ohjelmatietoihin, retkiin ja muihin tapahtumiin osoitteessa www.rovaniemi.fi/kotiseutupaivat

Ilmoittautuminen alkaa ma 9.5.2022 ja päättyy su 31.7.2022.

ILMOITTAUDU: www.lyyti.in/valtakunnalliset_kotiseutupaivat_2022

OSTA RETKET: www.lyyti.in/kotiseutupaivat_2022_retket

Mahdolliset peruutukset täytyy tehdä viimeistään su 31.7. Perumisesta tulee 40 € hallintokuluja, loput maksetusta summasta palautetaan takaisin. Ma 1.8. alkaen peruminen on mahdollista vain lääkärintodistuksella. Perumisesta tulee myös tällöin 40 € hallintokuluja.

Maksuihin liittyvät kysymykset, peruutukset ja mahdolliset muutokset vain sähköpostilla osoitteeseen: sales@rovaniemicongresses.com

Saapuessasi Rovaniemelle käy rekisteröitymässä Kotiseutupäiville kulttuuritalo Korundissa osoitteessa Lapinkävijäntie 4. Rekisteröityminen avautuu perjantaina 9.9. klo 11.

Kotiseutupäivien osallistumispaketti 9.9.–11.9.2022 Hinta: 120 €

Suosittelemme lämpimästi kattavan Kotiseutupäivien osallistumispaketin hankintaa!

Osallistumispaketti sisältää:

- perjantain 9.9. klo 15 ”Mieleni maisemissa” -seminaarin ja seminaarikahvit Korundissa
- valitut keskustelukammarit perjantaina 9.9. Korundissa ja 10.9. lauantaina Arktikumissa
- avajaiset Arktikumissa perjantaina 9.9. klo 18
- lipun perjantai-illan 9.9. Siepakoiden ”Tumman laineen rannat - Hukutettujen kylien tarina” -tanssiteoksen ensiesitykseen Korundissa klo 20
- maittava buffet-lounas Arktikumissa lauantaina 10.9. klo 11–13
- lipun lauantai-illan juhlagalaan Lappia-talolla klo 19. Gaalalipun hintaan sisältyy illallinen ja esitykset, alkoholijuomat omakustanteisia
- päivien kassin rekisteröitymisen yhteydessä

Kaikkien retkien, KAIRA-klubin ja joidenkin esitysten ja konserttien liput on ostettava erikseen.

Majoitus varataan myös erikseen. Kotiseutupäiville tulijoille on neuvoteltu edullisempia hintoja Rovaniemen hotelleista ja majapaikoista (ks. seuraava sivu).

ILMOITTAUTUMINEN KOTISEUTUPÄIVILLE ALKAA:

ma 9.5.2022

RETKIEN MYynti ALKAA:

ma 9.5.2022 alkaen

ESITYSTEN ERILLISLIPUT TULEVAT MYyntiin:

ma 1.8.2022 alkaen

Galaan aletaan myydä lippuja erikseen ma 1.8.2022. jälkeen, mikäli tilaisuuteen on vielä vapaita paikkoja. Gaalalipun hinta erikseen ostettuna on 80 €. Hinta sisältää juhlanan illallisen alkoholittomine ruokajuomineen sekä tasokasta kulttuuriohjelman.

JOS JÄÄ JUHLAHUMULTA AIKAA ...

- Kierrä Ounasvaaran luontopolku ja käy näköalatornilla
- Kiipeä Juhannuskalliolle
- Vieraile Hiidenkirnuilla
- Kävele Koivusaaren luontopolku
- Kierrä Kirkkolampi, josta löydät ”Kumma puutarha”-ympäristötaidetta
- Rentoudu Arktisessa puutarhassa
- Kävele katutaidetta katsellen kaupungilla
- Ylitä Napapiiri! - Vieraile Joulupukin pajakylässä
- Tutustu Rovaniemen kirkkoon & Elämän lähde -freskoon

MAJOITUKSET

Kotiseutupäiville osallistujat varaavat ja maksavat itse majoituksensa. Osallistujille on neuvoteltu kiintiövaraus tällä sivulla luetelluista Rovaniemen hotelleista. Suosittelemme varaamaan huoneet hyvissä ajoin. Varauksen yhteydessä on käytettävä varauskoodeja, jotka on ilmoitettu kunkin majoituspaikan esittelytekstissä.

Arctic Light Hotel, Valtakatu 18

Varaustunnus: KOTISEUTU

Yksi Suomen parhaimmista ja persoonallisimmista hotelleista! Entinen kaupungintalo kävi läpi perusteellisen remontin ja jokainen huone on yksilöllisesti suunniteltu. Kotiseutupäiville tulijoille majoitus Magic-huoneessa, buffet-aamiainen á la Sara La Fountain, sauna sekä hotellin kuntosali. Kiintiö voimassa 31.07.2022 saakka.

Hinnat: 149 € / huone 1-2 henkilölle / vrk

Lisätietoja ja huonevaraukset: sales@arcticlighthotel.fi, puh. 020-171 0101
arcticlighthotel.fi

Scandic Rovaniemi City, Koskikatu 23

Varaustunnus: BKOT090922

Vastikään uudistettu hotelli kaikilla mukavuuksilla Rovaniemen ydinkeskustassa. Kiintiöhuoneet varattavissa 26.8.2022 saakka tai siihen saakka kun tarjoushintaisia huoneita on saatavilla.

Hinnat: 89 € / 1 hh / vrk, sis. aamiainen
109 € / 2 hh / vrk, sis. aamiainen

Lisätietoa ja huonevaraukset: rovanienicity@scandichotels.com, puh. 016 460 6000
scandichotels.fi/hotellit/suomi/rovanienicity/scandic-rovanienicity

Scandic Pohjanhovi, Pohjanpuistikko 2

Varaustunnus: BKOT090922

Legendaarinen hotelli kaikilla mukavuuksilla Rovaniemen keskustan tuntumassa. Täällä nautit elämästä Kemijoen upeissa maisemissa. Kiintiöhuoneet varattavissa 26.8.2022 saakka tai siihen saakka kun tarjoushintaisia huoneita on saatavilla.

Hinnat: 89 € / 1 hh / vrk, sis. aamiainen
109 € / 2 hh / vrk, sis. aamiainen

Lisätietoa ja huonevaraukset: pohjanhovi@scandichotels.com
puh. 016 4654014
scandichotels.fi/hotellit/suomi/rovanienicity/scandic-pohjanhovi

Sky Ounasvaara, Juhannuskalliontie

Varaustunnus: ALLKOTISEUTU

Lapland Hotels Sky Ounasvaara on taivaallinen paikka kulttuurista, kulinarismista ja lappilaista luontoa lomaltaan hakevalle. Näköalavintolan maisemat, kansainväliset makuelämykset ja lähiruoasta loihditut herkut kuuluvat ravintolamme huippuhetkiin. Sky Kitchen & View on jo vuosia kuulunut Suomen parhaimpiin ravintoloihin.

Kiintiössä varattavat huoneet saatavilla 5.9.2022 saakka tai siihen saakka kun tarjoushintaisia huoneita on saatavilla.

Hinnat: Northern comfort
98 € / 1 hh / vrk
118 € / 2 hh / vrk

Mystique De luxe twin/double & sauna
128 € / 1 hh / vrk
148 € / 2 hh / vrk

Lapland Suite & sauna, 2mh
180 € / 1 hh / vrk, sis. aamiainen
200 € / 2 hh / vrk, sis. aamiainen

Lisävuoteet 25 € / hlö / vrk, lapsi 10 € vrk

Lisätietoja ja huonevaraukset: puh. 016 323 40
laplandhotels.com

Santa's Hotel Santa Claus, Korkalonkatu 29

Varaustunnus: Rovaniemen kotiseutupäivät 2022 - varausnumero 949996

Elämyksellinen ja lumoava hotelli Rovaniemen sydämessä. Majoituskiintiö voimassa 12.7.2022 saakka, jonka jälkeen varaukset hotellin yleisen saatavuuden mukaan.

Hinnat: 89 € / 1 hh standard luokan huone / vrk
104 € / 2hh standard luokan huone / vrk
109 € / 1 hh superior luokan huone / vrk
124 € / 2 hh superior luokan huone / vrk

Majoituksen hintaan sisältyy iltasauna, aamiainen, wifi ja alv.

Lisätietoa ja huonevaraukset: rovanienicity@santashotels.fi, puh. 0400 102 200
santashotels.fi/hotellit/hotel-santa-claus-rovanienicity

Hostel Café KOTI, Valtakatu 21

Varaustunnus: KSP / -10% alennus listahinnoista

Hostel Café Koti tarjoaa hotellinomaista majoitusta Rovaniemen ydinkeskustassa. Yksityishuoneissa on oma kylpyhuone ja kevyt aamiaishuone kuuluu huoneen hintaan. Vieraidemme käytössä on yhteiskeittiö, yhteinen olohuone ja sauna, joka lämpiää päivittäin. Parkkipaikkoja löytyy autolle alapuolellemme sijaitsevasta parkkihallista ja meillä voit yöpyä myös lemmikin kanssa.

Listahinnat **alkaan 65 € per yö** riippuen huoneluokasta. Hinta sisältää aamiaisen. Etu koskee seuraavia huoneitamme: Standard Twin Room, Superior Twin Room, Kolmen hengen huone, Perhehuone (4hh) sekä Yksityinen viiden hengen huone jaetulla kylpyhuoneella.

Lisätietoja ja huonevaraukset: info@hostelcafe koti.fi, puh. 044 7961333
hostelcafe koti.fi
Some: facebook.com/hostelcafe koti & instagram.com/hostelcafe koti

HAAWE Boutique Apart Hotel, Valtakatu 22

Varaustunnus: KOTISEUTUPAIVA / -20% alennus listahinnoista

Vuonna 1933 valmistuneessa funkisrakennuksessa, aivan Rovaniemen keskustassa sijaitsevassa Haawe Boutique Apart Hotelissa on 14 huonetta, joista jokaisella on oma tarinansa. Huoneiden sisustusta ovat inspiroineet Lapin vaihtuvat vuodenajat ja luonto ilmiöineen.

Lisätietoja ja huonevaraukset: info@haawe.fi, puh. 0400 933 689
haawe.fi
Some: facebook.com/haawe hotel & instagram.com/haawe hotel

Kuva: Rovaniemen kaupunki / Aarno Torvinen

Sokos Hotel Vaakuna, Koskikatu 4

Varaustunnus: BKOTISEUTUPAIVAT2022

Aito lappilaisuus ja sydämellisen rento palvelu saa jokaisen vieraan tuntemaan olonsa tervetulleeksi ja kotoisaksi. Lumoava luonto on meille tärkeä ja otamme toiminnassamme huomioon ympäristön hyvinvoinnin – sen osoittaakin ansaitsemamme Green Key -merkki.

Huoneet varattavissa 9.8.2022 saakka tai hotellin varaustilanteen mukaan. Tämän jälkeen varaamattomat huoneet vapautuvat kiintiöstä automaattisesti.

Hinnat: 108 € / 1 hh / vrk, sis. aamiainen
128 € / 2 hh / vrk, sis. aamiainen
Lisävuoteet 20 € / hlö / vrk

Lisätietoja ja huonevaraukset: sokoshotels.fi/fi/rovaniemi/sokos-hotel-vaakuna

Hintaan sisältyy aamiainen, iltasauna, nettiyhteys sekä verot. Lisäksi asiakasomistajillemme bonukset S-etukortilla kaupan päälle henkilökohtaisella maksukortilla maksettaessa.

Hotelli Aakenus, Koskikatu 47

Varaustunnus: KOTISEUTUPVT

Hotelli Aakenus on viihtyisä perheomisteinen hotelli Rovaniemen keskustan tuntumassa. Tarjoamme yhden, kahden ja kolmen hengen huoneita sekä perhehuoneita, minkä lisäksi meiltä löytyy monenlaisia keittiöllisiä huoneistoja niin yhdelle hengelle kuin isommalle porukallekin.

Hinnat: 75 € / 1hh yhden hengen huone / yö
82 € / 2 hh / yö
117 € / 3 hh / yö

Hinnat sis. buffet-aamiaisen, iltasaunan, wi-fi ja parkkipaikan

Lisätietoja ja huonevaraukset: hotelli.aakenus@co.inet.fi, puh. 016 3422 051
hotelliaakenus.net

Apukka Resort, Tutkijantie 28

Varaustunnus: KOTISEUTU

Kahden kaukaisen järven syleilyssä, siellä missä pohjoiset erämaat alkavat, Apukka Resortin viihtyisät majoitusvaihtoehdot kutsuvat sinua rentoutumaan Lapin luonnon helmaan.

Hinnat: 139 € / 1-2 hh / yö Aurora Cabin lasi-iglu
159 € / 1-2 hh / yö Kammi Suites - Kaksikerroksinen, luksus-iglu keittiöllä
249 € / 1-4 hh / yö Kammi Family Suite

Hinnat sis. aamiaisen ja parkkipaikan

Lisätietoja ja huonevaraukset: sales@apukkaresort.fi, puh. 029 370 0269
apukkaresort.fi

Napapiiri →

OUNASVAARA

Juhannuskallio

ROVANIEMI

KOTISEUTUPÄIVIEN TAPAHTUMAPAIKKOJA:

- 1 Arktikum, Pohjoisranta 4
- 2 Korundi, Lapinkävijäntie 4
- 3 Lappia-talo, Jorma Eton tie 8 A
- 4 Rovaniemen kaupunginkirjasto, Jorma Eton tie 6
- 5 Rovaniemen kirkko, Yliopistonkatu 1
- 6 Lordi-aukio, Rovaniemen keskusta
- 7 Koskipuisto (Valdemarin ranta)
- 8 Lapin yliopisto, Yliopistonkatu 8
- 9 Rovaniemen kotiseutumuseo, Pöykköläntie 4
- 10 Lapin metsämuseo, Metsämuseontie 7
- 11 Kansantalo Wiljami, Urheilukatu 1

- 11 Linja-autoasema, Lapinkävijäntie 2
- 12 Rautatieasema, Ratakatu 3

Kartan pohja: Karttapaikka

LÄMPIMÄT KIITOKSET KAIKILLE PÄIVIEN JÄRJESTELYYN OSALLISTUNEILLE!

Arktikum - Lapin maakuntamuseo

Elokuvakerho Cinema ry

Johan Pietarinen

Folktahtuma Jutajaiset

Korundi - Rovaniemen taidemuseo

Kotiseutuyhdistys Rovaniemen Totto ry

Lapin liitto

Lapin sotilassoittokunta

Lapin yliopisto - Taiteiden tiedekunta & ArctaFast-hanke (Lappia, Redu)

Neve - Napapiirin Energia ja Vesi Oy

Pohjolan Osuuspankki

Riikka Vuorenmaa & Piste Kollektiivi ry

Rovala - Rovaniemen kansalaisopisto

Rovaniemen kaupunginkirjasto & Lappi-osasto

Rovaniemen kaupungin vapaa-ajan palvelut

Rovaniemen kylien kehittämissätiö

Rovaniemen Matkailuoppaat ry

Roavvenjárgga sámii searvi MII rs - Rovaniemen saamelaisyhdistys MII ry

Rovaniemen seurakunta

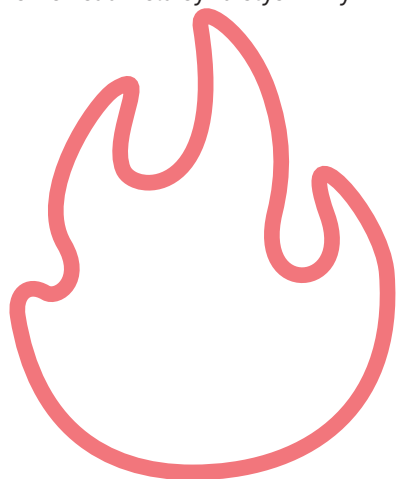
Taito Lappi Ry

Visit Rovaniemi

Kiitokset kaikille

Valtakunnallisten kotiseutupäivien Väreille!

POHJOLAN
Osuuspankki

KEHTONI

Sävel ja sanat: Rosa Latva

*Kehtoni, kohtuni
Kotini avaruus
Kehtoni, kohtuni
Ainoa lohtuni
Kehtoni, kohtuni
Sinne on kaipuuni*

*Siellä syttyvät taivaani tähdet
Ja tippuvat sitten tyhjyyteen
Siellä syntyvät kultaiset kuut
Ja siirtyvät sitten pois paikoiltaan*

*Kehtoni, kohtuni
Kotini avaruus
Minnekäs muualle,
muualle mahtuisin
Miksikäs muualle,
muualle tahtoisin*

*Kiittää kaipuuni
Luoksesi lentää
Ylläni hehkuu
Avaruus
Matka on pitkä ja
Sieluni huutaa
Etsien kaukaista
Kotiaan*

*Kehtoni, kohtuni
Kotini avaruus
Kehtoni, kohtuni
Kaipaen mun kotiini
Kehtoni, kohtuni
Kaipaen sun syliisi*

*Siellä suljet sä mun sun syliin
Siinä mä olen sun lähelläsi
Siinä on minun rauha olla
Siihen tahtoisin nukahtaa*

*Kehtoni
Kotiini vie mun*

R ROVANIEMI

ROVANIEMI-VIIKKO
5.-11.9.2022

**Suomen
Kotiseutuliitto**

Totto

Kotiseutuyhdistys
Rovaniemen Totto ry

Jutajaiset